

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Enying Város Önkormányzata

Készült:
Enying 2023.
2023-2028

Tartalom

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	12
Célok	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	17
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	21
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	48
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	73
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	84
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	92
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	100
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	102
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	103
1. A HEP IT részletei	103
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	106
3. Megvalósítás	111
3.1 A megvalósítás előkészítése	111
3.2 A megvalósítás folyamata.....	111
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	113
3.4 Nyilvánosság.....	113
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	114
3.6 Érvényesülés, módosítás	115
4. Elfogadás módja és dátuma	116

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Enying Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Enying város Fejér megye dél-nyugati részén (Mezőföld), a megyehatár (Somogy, Veszprém) mentén található. 1992. január 1. óta város, mezőgazdasági központ.

Enying a Dunántúlon sajátos területi elhelyezkedéssel rendelkezik. Egyrészt jellemzője, hogy a 77 km hosszú Balaton által elválasztott Észak-Dunántúl és Dél-Dunántúl keleti részének kapcsolódási helye, másrészt a Dunántúl egyes természeti tájegységeinek találkozási helyén fekszik (Balaton-felvidék, Bakony- és Bakonyalja, Mezőföld, Somogyi dombság). Enying az Enyingi járás központja.

Az Enyingi járás Fejér megyében a Mezőföld dél-nyugati részén helyezkedik el, mint hátrányos kistérség. Területe 433 km², lakóinak száma 20 ezer fő. A terület erdőkben szegény, tipikusan mezőgazdasági vidék, amelynek egyhangúságát cserjés területek, dús vegetációjú patakok völgyek, árterek teszik vonzóvá. Megyei viszonylatban a legritkábban lakott térség (46 fő/km²).

A járás földrajzi elhelyezkedés és a közúton való megközelíthetőség szempontjából igen előnyös adottságok jellemzik, hiszen a közelben található az ország leglátogatottabb helyeinek ranglistáján második helyet elfoglaló Balaton, de a megyeszékhely Székesfehérvár is mindössze 35 km-re fekszik a járás központjától, Enyingtől. A járás közúti tengelye a 64-s számú főút, mely átszeli a kistérséget, és egyúttal kapcsolatot teremt a 7-s főúttal és az M7-s autópályával.

Az Enyingi járásban az állandó lakosság 19,42 %-a tartozik a 0-18 éves korosztályba. (A Fejér megyei átlag 18,07%, az országos átlag 18, 22%.) A gyermekek/tanulók 8,3 %-a minősül hátrányos helyzetűnek, ez az arány az országos átlagnál (6,17%) és a Fejér megyei átlagnál

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

(4,66%) is jóval magasabb. A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya 6,56%, ami az országos mutatónál alacsonyabb (7,2%), de a megyei átlagnál 2,9%) jóval magasabb.

Ugyancsak magas a járásban a veszélyeztetett gyermekek aránya. Az országos átlagnál is (3,52%) és a megyei átlagnál is (2,67%) jóval magasabb, 7,74% az arányuk. Kiugróan magasabb az országos és megyei átlagnál a térítés nélkül étkezők aránya is, majdnem 50%. (Az országos átlag: 28,6%, a megyei átlag: 23,96%). Kiugróan magas a beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarokkal küzdő (BTM-es) gyerekek aránya. Míg az országos átlag 5,15%, a megyei átlag 6,67%, addig az Enyingi járásban ez 15,25%.

A fejlesztő foglalkozásokon résztvevők aránya 11,26%, majdnem a duplája az országos és a megyei átlagnak (6,5%), a felzárkóztató foglalkozásban résztvevők aránya 31,64%, míg az országos átlag csak 15%, a megyei 13,81%.

Az integráltan oktatott SNI-s gyerekek aránya a járásban 7,54%, magasabb a megyei (4,11%) és az országos átlagnál (3,66%) is. Az integráció itt erőforrás hiányból adódó szükségszerűségként jelenik meg, ugyanis nincs humánkapacitás az SNI-s gyerekekkel való külön fejlesztésre.

Helyzetértékelés a város egészére vonatkozóan

Enyingre az országos átlaghoz hasonlóan lassú népességfogyás jellemző. Ennek oka a negatív természetes szaporodás és magas az elvándorlás mértéke. Enying város népességének koreloszlása – még ha eltérő mértékben is, de a hazai tendenciáknak megfelelően – az időskorúak irányába tolódik el. Enying lakosságának napjainkra kb 10 %-a roma, melynek csak kb. 40 %-a keresőképes.

A rendszerváltást követően Enyingen is megjelent a munkanélküliség. A tartós munkanélküliek aránya ezer lakosra vetítve 18,74 ezrelék, ami megyei viszonylatban a második legmagasabb érték. A regisztrált munkanélküliek zömét a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a szakmunkásképzőt végzettek teszik ki.

Enying gazdaságának alapjait elsősorban a város mezőgazdasági szerepköre, valamint közvetlenül vagy közvetve ehhez kapcsolódóan létrejött vállalkozásai adják. Ehhez hozzájárul a hagyományos gabona-, szőlő- és bortermesztés. Az ország más részeihez viszonyítva fejletlen kereskedelmi és szolgáltató hálózata a rendszerváltás után sem fejlődött kellő mértékben.

Jellemzőek a kis-, és ezen belül is a mikro vállalkozások. A városban két nagyobb létszámot foglalkoztató mezőgazdasági vállalkozás található. Ezen kívül kisebb mértékben, de meghatározó még két élelmiszeripari-, két műtrágya és növényvédőszerrel foglalkozó cég is. A gazdasági tevékenységet folytatók között tehát a mezőgazdaságban tevékenykedők vannak túlsúlyban, ennek magyarázata a város történelmi múltjában keresendő. Az iparfejlesztés érdekében az önkormányzat az elmúlt időszakban komoly lépéseket tett, a 2018-ban elindult TOP-1.1.1-15-FE1 projekt kifejezetten iparterület fejlesztését célozza Enyingen, a TOP-5.1.2-15-FE1 Helyi foglalkoztatási együttműködések Enying járásban pedig a kapcsolódó munkahelyteremtést segíti.

A lakásállomány 2000 óta régiós szinten 4,1 %-kal, megyei szinten 4 %-kal bővült, melyhez viszonyítva Enyingen ez az arány 2,8 %, ami mind a régiós, mind a megyei átlag alatt van. A lakások építési formái közül Enyingen a családi házas építés dominál, szinte 100 %-ban.

Enyingen egy bölcsőde, egy óvoda (4 telephellyel), két általános iskola és egy gimnázium működik. Ami az intézményi ellátottságot illeti, megállapítható, hogy a bölcsődei ellátás az elnyert pályázatok során megvalósult bővítésnek/fejlesztésnek köszönhetően magas színvonalú; az

óvodai férőhelyek száma hasonló az országos és megyei átlaghoz. Az általános iskolai ellátást jellemzően nem csak az Enyingen élő diákok veszig igénybe, hanem a környező településen élők is, így járási, sőt térségi vonzáskörzete is van az iskolának, mely közül az egyiket a Református Egyház, a másikat pedig a Székesfehérvári Tankerület tartja fenn.

Az Enying Mikrokörzeti Szociális és Gyermekjóléti Intézményi Társulás – az Enyingi Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) útján – látja el az abban részt vevő települések kötelező szociális és gyermekvédelmi feladatait, így az idősok nappali ellátását, a gyermekjóléti szolgáltatást, a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a családsegítést. Az időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátását Enying város önállóan szervezi meg, szintén az ESZI útján. 2016. évtől az Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ látja el a települési családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás „összeolvasztásaként” létrejött család-és gyermekjóléti szolgálatot, ezzel együtt a központ hatáskörébe utalt feladatokat, melynek ellátási területe az Enyingi járás 9 települése. Mindezek a változások jelentős mértékben befolyásolják a szociális ellátórendszer egészét. A Társulásban részt vevő települések: Lajoskomárom, Lepsény, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Szabadhídvég, illetve a társulás „gesztora”, Enying.

Enying város belterületeinek csapadékvíz-elvezető rendszere részleges, több helyen elégtelen és rendezetlen továbbra is. A belterületi ingatlanok felszíni víz elleni védelme megnyugtatóan maig sem biztosított. A belterület zömében családi házas beépítésű. A meglévő csapadékvíz-elvezető-hálózat részben zárt csatorna, zömében nyílt földárók, helyenként burkolattal ellátva. A belterület egy jelentős részén a csapadékvíz-elvezetés az útfelületen valósul meg. A vízművek minden területen önkormányzati tulajdonban vannak, és koncessziós szerződés keretében szolgáltatók üzemeltetik. Az ellátás közel 100 %-os.

A településen a gázközművek kiépítettsége teljesnek mondható, a jelenlegi igényeket a meglévő kapacitások megfelelően ellátják. Enying város a közvilágítási szolgáltatást az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. eszközein keresztül az EC-Energie Investment Kft-től veszi igénybe. A távbeszélő-hálózat kiépült, valamennyi vezeték nélküli táv- és hírközlési szolgáltató megfelelő vételi lehetőséget tud biztosítani.

A település 2010-ben az „Enying Város szennyvízcsatornázása és szennyvíztisztítása” című KEOP-1.2.0/B/10-2010-0006 kódszámú pályázati vissza nem térítendő támogatást nyert a város szennyvízkezelési problémáinak megoldására, az időközben megvalósult beruházás során Alsótekeres és Leshegy településrész kivételével kiépült a teljes gyűjtőhálózat.

A település jól megközelíthető, a 64. számú főút kettészeli a települést. Nem messze található az M7 autópálya és a 7. számú főútvonal. A 7. számú 1. rendű és a 64. számú 2. rendű főutak kereszteződése körforgalmi csomópont. A belső úthálózat legtöbbje aszfalt burkolattal rendelkezik, kisebb részük talajstabilizált vagy zúzottkőves borítású. A helyi közutak és járdák állapota több helyen nem megfelelő. A 64. számú főúton való akadálymentes átkelés nem biztosított, a közintézmények körüli parkolás is problémás. A mellékutak állapota egyrészt az úttest minősége, teherbírása és azok elégtelen szélessége miatt nem kielégítő. A meglévő mellékúthálózat fejlesztése mellett új utak építésére is szükség van. A településen és környékén a kerékpározók biztonsága érdekében szükség van a kerékpárút-hálózat továbbfejlesztésére.

Enying valamivel több, mint 5 km hosszú és alig egy-másfél km széles szalagtelepülés jellegű, tipikus kisvárosias városközponttal rendelkezik, melyre jellemző a zárt sorú sűrű beépítés az utcavonalon előkert nélkül, viszonylag kis telekmérettel. Itt helyezkedik el az intézmények döntő többsége, valamint az egyedi megjelenésű és funkciójú épületek, kastély, templomok, az új rendelőintézet. A városközpont köré felfűződő területek zömét kertvárosias, családi házas beépítés

jellemzi nagy zöldfelületi aránnyal, mely a TOP-2.1.2-15-FE1 - Zöld város kialakítása projektben jelentősen megújul a következő években.

A helyzetértékelés alapján a város következő erősségei emelendők ki:

- Jó minőségű termőföld, mely sokrétű agrár és kertészeti hasznosítást tesz lehetővé
- Szociális ellátás helyben történő biztosítása
- Az ősi organikus településszerkezet jelentős részének fennmaradása
- Megújuló közösségi és zöld terek
- Erősödő járási szerep és bővülő feladatkör

Enying a következő gyengeségek kiküszöbölésére és kompenzálására kell, hogy törekedjen:

- Alacsony vállalkozói aktivitás
- Egyoldalú gazdasági szerkezet
- Kevés állandó munkahely
- Vándorlási veszteség, különösen a fiatalok itt tartása nehéz
- Humán szolgáltató szakember kapacitás elégtelensége
- Központi településrésztől különálló településrészek elszigetelődése
- Akadálymentesítés alacsony szintje

Lakónépesség

A lakónépesség, az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	6 671	bázis év
2017	6 655	99,76%
2018	6 615	99,40%
2019	6 645	100,45%
2020	6 622	99,65%
2021	6 529	98,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

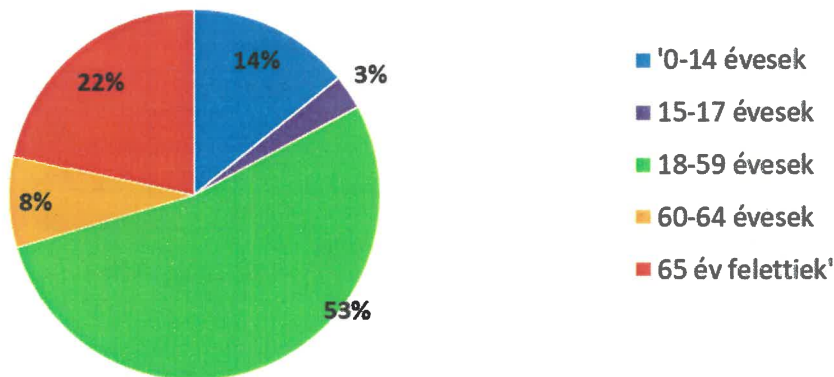

Látható, hogy a lakónépesség az utóbbi évtizedben 6 650 fő körül mozgott, azonban 2021-ben volt a legalacsonyabb (6529 fő).

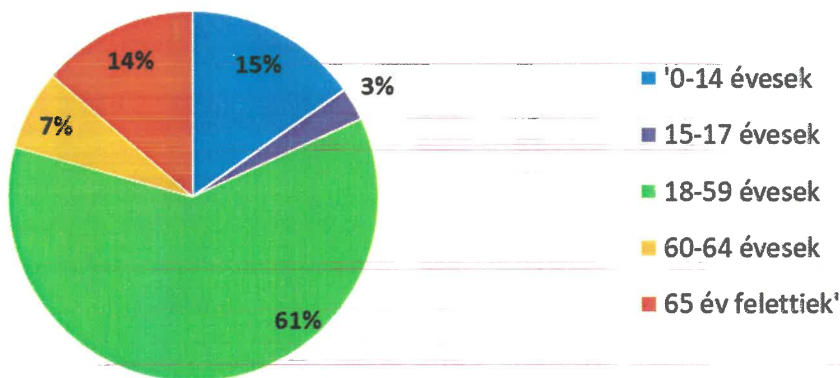
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 342	3 437	6 779	49,30%	50,70%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			194	2,86%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	521	478	999	7,69%	7,05%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	93	115	208	1,37%	1,70%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2 033	1 817	3 850	29,99%	26,80%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	217	256	473	3,20%	3,78%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	478	771	1 249	7,05%	11,37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Az állandó népesség száma, az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyeket jelenti, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk). Az életkor szerinti bontás segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjainak beazonosításában. A legmagasabb népességszámú korcsoport a 18-59 évesek közül kerül ki (az összlakosság 57%-a), amelyben a férfiak aránya magasabb (8%-kal). A második legnépesebb korcsoport a 65 év feletti (összlakosság 17%-a), ahol viszont már a nők vannak többségben (8%-kal). A nők magasabb életkora előre vetíti, hogy az időskori gondoskodásra szorulóknak között is magasabb lesz a nők aránya. A 0-14 éves korcsoport az összlakosság 14%-át

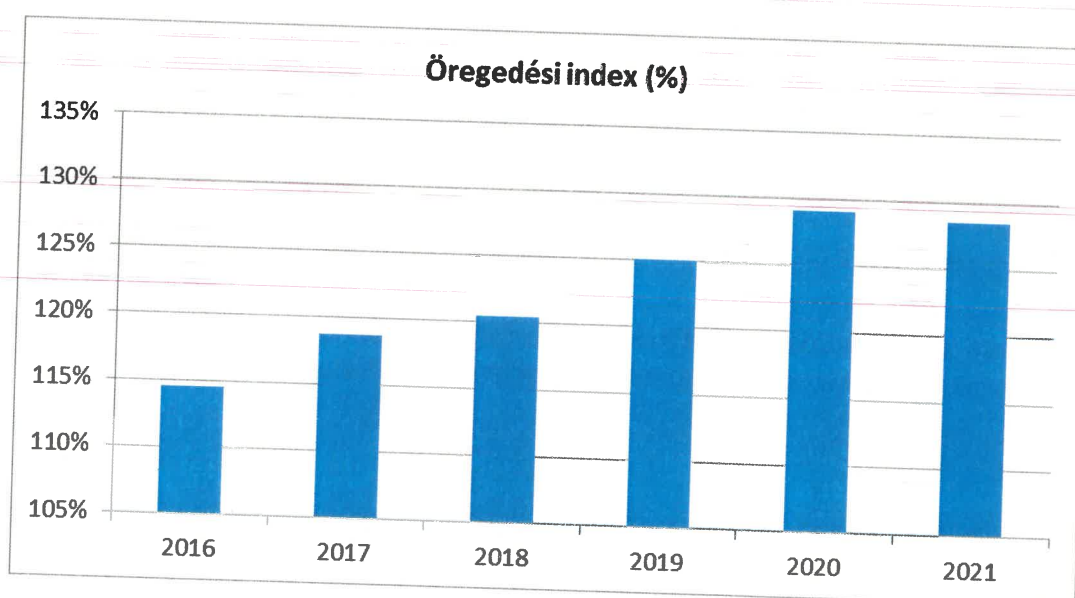
teszi ki, ami nem túl magas arány, de az országos átlagnak nagyjából megfelelő. Viszont sajnos csökkenő tendenciát mutat. Ez is mutatja, hogy az állandó népesség Enying településen is az elöregedés irányába halad.

Az öregedési index jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti személyre, mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 151	1 005	114,53%
2017	1 176	990	118,79%
2018	1 199	995	120,50%
2019	1 249	999	125,03%
2020	1 279	991	129,06%
2021	1 276	993	128,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

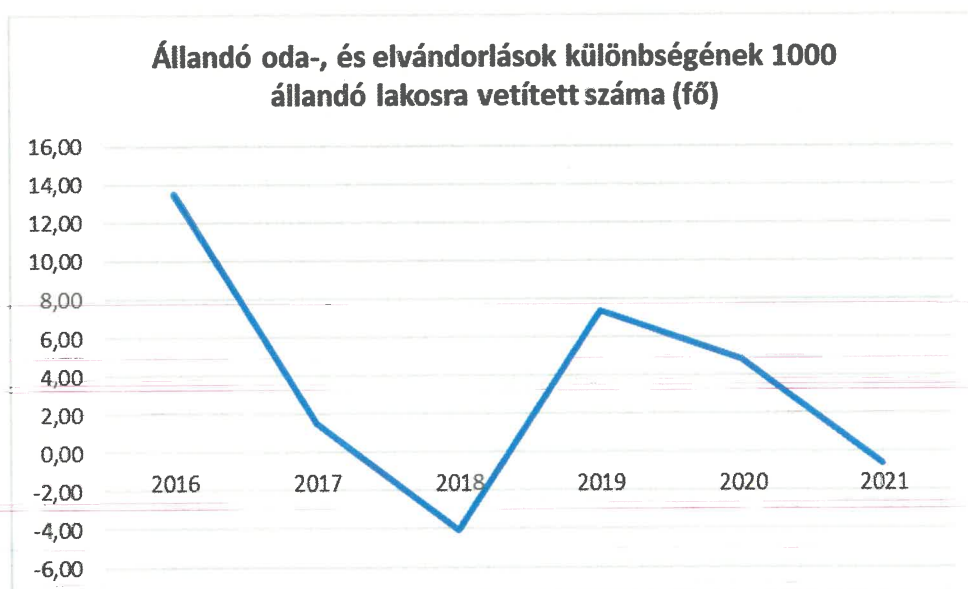
Az esélyegyenlőség szempontjából a fiatalos népességszerkezet esetén a gyermekek, az öregedő esetén az idősök fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen a gyermekek alacsony számossága nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek. Ezért az esélyegyenlőségi tervben az idősök, a gyermekek, a nők, az alacsony jövedelemmel rendelkezők kiemelt csoportként jelennek meg, és az intézkedések helyzetük javítását szolgálják.

Fontos információval szolgál a település vonatkozásában betelepült és az azt elhagyó lakosság számának alakulása, egyenlege is. A belföldi vándorlások egyenlege a településre adott évben történt odavándorlás és az onnan történő elvándorlás különbözetét jelenti. Ez az adat a település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző a település életében.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	13,51
2017	1,50
2018	-4,07
2019	7,39
2020	4,82
2021	-0,61

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Enyingen az elmúlt időszakban többségében pozitív volt a vándorlási egyenleg, amit jónak értékelünk. A település vezetői mindent megtesznek, hogy az itt lakók és az ide költözők életkörülményei javuljanak, megtalálják helyüket a közösségben.

A népesség alakulását (a vándorlásoktól eltekintve) a születések és a halálozások száma és ezek egyenlege határozza meg. Ez a természetes szaporodás, amely az élveszületések, és a halálozások különbözete.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-8,86
2017	-6,15
2018	-5,73
2019	-7,69
2020	-7,84
2021	-12,93

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az adatok azt mutatják, hogy a természetes szaporodás a településen változó mértékben, de erőteljesen mínuszban van. Az elhalálozások száma minden vizsgált évben magasabb volt a születések számánál. Ez az országos, régiós és járási viszonylathoz képest is igen jelentős népességfogyást mutat a településen. Ez természetesen összefüggésben van az öregedési index magas arányával is.

Célunk, hogy Enying városa vonzó, minőségi életkörnyezetet nyújtó, versenyképes mezőgazdaságra épülő, kisvárosi szerepkör intézményi- és kapcsolatrendszerét működtető térségi központtá váljon, mely képes a pihenő szerepkört is ellátva hosszú távon fenntartható életminőséget biztosítani. Ennek érdekében cél a

- Munkanélküliség csökkentése, új munkahelyek teremtése (több lábon állás, helyi gazdaságfejlesztés, mezőgazdaság és arra épülő feldolgozóipar fejlesztése, turizmus szolgáltatásainak fejlesztése)
- Közlekedési kapcsolatok fejlesztése, 64-es főút átkelési szakaszának biztonságossá tétele, kerékpárút és járdák korszerűsítése, építése, közterületek, zöldfelületek további rehabilitációja
- Hatékony és koncentrált járási közigazgatási központ kialakítása, a járás településeivel való kapcsolatok tovább mélyítése
- Önkormányzati tulajdonú köz- és gazdasági célú intézmények/ingatlanok energiaellátásának korszerűsítése, akadálymentesítése.
- A helyi lakosság számára is elérhető kulturális, ifjúsági, civil, vallási, aktív szabadidős és közösségépítő tevékenységek, valamint erre alkalmas szabadtéri és fedett helyszínek biztosítása, a város/ részközpont vonzerejének növelése érdekében.
- A minőségi városkép kialakítása, az épített és a természeti környezet értékeinek megőrzése, feltételeinek javítása.

A fenti célok a városi környezet minőségi javítását, a társadalmi kohézió erősítését és a helyi gazdaság élénkítését segítik elő.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Enying település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései és a HEP beavatkozásai kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!”, Nemzeti Ifjúsági Stratégia, Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája, a Köznevelés-fejlesztési stratégia, a Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégia, A Digitális Jólét Program valamint a Duna Régió Stratégia (DRS).

Az EU 2020 stratégia

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti roma integrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben elfogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása két éves cselekvési tervek mentén történik, a 2016-2017. évi cselekvési tervről az 1535/2016. (X. 13.) Korm. határozat rendelkezik.

Végzettség Nélküli Iskolaelhagyás Elleni Középtávú Stratégia

A Kormány 2014-ben fogadta el a Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégiát a 1603/2014. (XI. 4.) Korm. határozattal. A végzettség nélküli iskolaelhagyás az iskolai kudarcok, a lemorzsolódás gyakori következményére, az alacsony iskolázottságra, továbbá ennek eredményeképpen a munkaerőpiacról és a társadalomból való kirekesztődés veszélyére irányítja a figyelmet. A fogalom mögött álló társadalompolitikai megközelítésből következően, a végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni stratégia beavatkozásainak nemcsak a 18-24 év közötti fiatalokra, hanem – a probléma újratermelődésének megfékezése érdekében – a korábbi iskolaköteles, valamint az iskoláskor előtti korosztályokra is ki kell terjednie. A HEP hozzájárul a társadalmi

felzárkóztatás során a munkaerőpiacra való bekapcsolódási esélyek növeléséhez. A megvalósuló programok eredményeképp csökken a korai iskolaelhagyók és a végzettség nélküli iskolaelhagyások száma. A program az alacsonyan kvalifikáltaknak különböző képzések keretében lehetőséget teremt a foglalkoztatásban való integráció megvalósításához.

Köznevelés-fejlesztési Stratégia

A Kormány 1603/2014. (XI. 4.) Korm. határozata a Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia II., Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája, a Köznevelés-fejlesztési stratégia, továbbá a Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégia elfogadásáról részeként 2014-ben került elfogadásra a 2020-ig tartó köznevelés-fejlesztési stratégia. A köznevelés-fejlesztési stratégia kiemelt szerepet tulajdonít a befogadó nevelés támogatásának. A megjelölt beavatkozások megvalósításához a projekt a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességét növeli, és csökkenti a szegregációt, deszegregációs programok megvalósításával járul hozzá a társadalmi integrációhoz

Digitális Jólét Program

A Kormány 2012/2015. (XII. 29.) Korm. határozatának, az internetről és a digitális fejlesztésekről szóló nemzeti konzultáció (InternetKon) eredményei alapján a Kormány által végrehajtandó Digitális Jólét Programnak megfelelően készültek el a következő évek digitális fejlesztési irányait meghatározó stratégiák: Magyarország Digitális Exportfejlesztési Stratégiája, Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiája, valamint Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája. Mindezek A magyar fontos erőforrásai az oktatási rendszer digitális átalakításának elősegítésére, továbbá a tanárok, oktatók számára lehetőség biztosítása a digitális kompetenciáinak fejlesztésére. A program célja, hogy minden állampolgár a lakóhelyétől tíz kilométeren belül elérhessen olyan intézményt, amelyben ingyenesen fejlesztheti digitális alapképességeit. A HEP-nek is elő kell segíteni azt a célt, hogy a digitális írástudás, az internethasználat és - elterjedtség, az oktatás digitalizáltságának mértéke valamint a digitális gyermekvédelem szintje elérje az Európai Unió átlagát.

A Duna Régió Stratégia (DRS)

A HEP keretében megvalósuló fejlesztések támogatják és szolgálják a DRS-ben a makro-régió egyes területei közötti nagyfokú regionális fejlettségbeli különbségek felszámolására, lényeges mérséklésére meghatározott célok megvalósulását. A Duna Régió Stratégia 9. prioritásának (Az emberi erőforrásba és képességekbe való befektetés) beavatkozási területei kapcsán célul tűzi az elmaradott régiók, térségek versenyképes tudáshoz való hozzájárulását. A HEP ezen cél megvalósítását „a munkaerőben rejlő lehetőségek kiaknázása és a szegénység elleni küzdelem érdekében a Duna régió munkaerőpiacainak inkluzívabbá tétele” célkitűzésén keresztül támogatja.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az enyingi HEP közvetlen kapcsolatban van az alábbi helyi stratégiai dokumentumokkal:

- **Adott évi gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Szociális Szolgáltatástervezési koncepció (2016)** – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A releváns dokumentum: Enyingi Mikrokörzeti Szociális és Gyermekjóléti Intézményi Társulás Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója.
- **Településrendezési és településszerkezeti terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat az épített környezet, a település tervszerű alakítása és védelme érdekében e törvény és végrehajtási rendeleteinek keretei között településfejlesztési és településrendezési feladatokat lát el. Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és

térsegi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. Releváns dokumentum Enyingen: 292/2010. (VIII.25.) határozattal megállapított településszerkezeti terv és 35/2004. (IX.30.) önkormányzati rendelettel megállapított szabályozási terv.

- **Településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. §-a értelmében A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti. Az integrált településfejlesztési stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését. A településfejlesztési koncepciót és az integrált településfejlesztési stratégiát a települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg. A releváns dokumentum: ENYING város Településfejlesztési Koncepciója és Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2015.
- **Fejér Megye Területfejlesztési Programja (FMTP)** - Fejér Megye Területfejlesztési Programjában több ponton jelenik meg a hátrányos helyzetű csoportok integrációja, a foglalkoztatás ösztönzése és a gazdaságfejlesztés stratégiai célként. Stratégiai célként jelenik meg továbbá az FMTP-ben a versenyképes vállalatok támogatása. A megye lakosságának ipari foglalkoztatottsága népességarányosan országosan is kiemelkedő. Versenyképességének növelése a meglévő bázisok alapján szükséges az ipari kapacitások minőségi és ágazati spektrumbeli fejlesztésével, a minőségi termelési háttér biztosításával, a vállalkozások együttműködési képességének és szintjének emelésével, illetve a kutatási-fejlesztési potenciálra és innovatív együttműködésekre építve. A vidéki térségek, kistelepülések számára a munkahelyek elérhetősége és a turisztikai fogadóképesség színvonalának növelése érdekében szükséges fejleszteni a mellékút, a kerékpárút hálózatot és a közúti, illetve kötőpályás közösségi közlekedést. A kor követelményeinek megfelelő, versenyképes, fenntartható gazdaságot segíti a szélessávú internet szolgáltatások biztosítása úgy a termelési - beszállítói, mint a turisztikai és lakossági kommunikációban, ügyintézésben, alternatív foglalkoztatásban. A vidéki térségekben ma már e feltételek (pl. teleházak) megléte segít kompenzálni a közlekedési nehézségekből adódó hátrányokat.
- **Foglalkoztatási stratégia** – A 2017-ben elfogadott Enyingi Járási Foglalkoztatási Stratégia víziója szerint az Enyingi járás vonzó tanulási, foglalkoztatási feltételeket és lakókörnyezetet nyújt lakói számára. A fenntartható környezeti és gazdasági fejlődés érdekében ösztönzi a vállalkozásfejlesztést és a befektetéseket, és kedvező imázssal rendelkezik a befektetők és a tágabb környezet körében. A járás településeinek jövőre vonatkozó kérdései közül a legfontosabb a lakosság, ezen belül elsősorban a fiatal generációk megtartása, valamint a fejlődőképesség kialakítása, a gazdasági, társadalmi és természeti erőforrások fenntarthatóságának biztosítása. Releváns dokumentum: Az Enyingi Járási Foglalkoztatási Stratégiája 2017-2030

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Az Enying Mikrokörzeti Szociális és Gyermekjóléti Intézményi Társulás – az Enyingi Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) útján – látja el az abban részt vevő települések kötelező szociális és gyermekvédelmi feladatait, így az idősek nappali ellátását, a gyermekjóléti szolgáltatást, a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a családsegítést.

A Társulásban részt vevő települések: Lajoskomárom, Lepsény, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Szabadhídvég, ill. a gesztor település Enying.

Az Enying Mikrokörzeti Szociális és Gyermekjóléti Intézményi Társulás 2013. július 1-től önálló jogi személyiségű társulásként működik, az Enyingi Egyesített Szociális Intézmény vonatkozásában a fenntartói jogokat a Társulási Tanács gyakorolja. A közös fenntartású intézmény tevékenységi köre, ellátási területe jelenleg:

- Szociális alapellátási feladatok körébe tartozó: a) családsegítés (Mezőkomárom, Lepsény), b) gyermekjóléti szolgáltatások (Mezőkomárom, Lepsény), c) házi segítségnyújtás (Enying, Lajoskomárom, Lepsény, Mezőkomárom, Szabadhídvég, Mezőszentgyörgy), d) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Enying, Lajoskomárom, Mezőkomárom, Szabadhídvég), e) idősek nappali ellátása (Enying), f) szociális étkeztetés (Enying, Lajoskomárom, Lepsény, Mezőkomárom, Szabadhídvég, Mezőszentgyörgy),
- Szakosított ellátás: időskorúak tartós bentlakásos ellátása (társulás)

Nagy szakmai átalakítással járt 2016. évtől a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás „összeolvasztása” család- és gyermekjóléti szolgálattá, ezzel együtt a feladat ellátásának önálló hivatalokhoz, valamint kizárólag a közös önkormányzati hivatalokhoz történő rendelese. Ugyancsak 2016. évtől indult a gyermekjóléti központok átalakítása család-és gyermekjóléti központtá, melynek ellátási területe az enyingi járás 9 települése. Mindezek a változások jelentős mértékben befolyásolják a szociális ellátórendszer egészét. 2018-tól újabb kötelező feladat jelenik meg az intézményen belül, az iskolai szociális munka. Erre való szakmai és technikai felkészülés 2017-ben elindult az EFOP 3.2.9 Iskolai, óvodai szociális munka fejlesztése Enyingen című pályázat keretei között.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 3. §-a szerint különleges adat: a faji eredetre, a nemzetiséghez tartozásra, a politikai véleményre vagy pártállásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, az érdek-képviselési szervezeti tagságra, a szexuális életre vonatkozó személyes adat. Bár Enyingen élnek cigány emberek, a fentebb hivatkozott okból önkormányzatunk nem rendelkezik az élet- és lakhatási körülményeikre, avagy létszámukra vonatkozó pontos adatokkal. Enying lakóinak nemzetiségére vonatkozó legfrissebb adat a népszámlálási adatok feldolgozása után áll rendelkezésre. (legutóbbi népszámlálás: 2011.) A másik probléma, hogy a településre vonatkozó, feldolgozott adatok jellemzően 1,5-2 évvel

korábbiak, mely felértékeli a helyi adatgyűjtés szerepét, ugyanakkor a HEP elkészítésére vonatkozó jogszabály szerinti adatok – sok esetben – nincsenek összhangban az önkormányzat és intézményeinek rendelkezésére álló adatokkal. Az önkormányzat és intézményei az ellátott feladathoz kapcsolódó adatokat az ahhoz szükséges szemlélettel/rendszerben és mértékben tartják nyilván, így a HEP szempontjából szükséges adatsorok gyakran nem állnak rendelkezésre, csak becsülni lehet azokat.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők és a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgáltuk az Ebktv. által rögzített hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

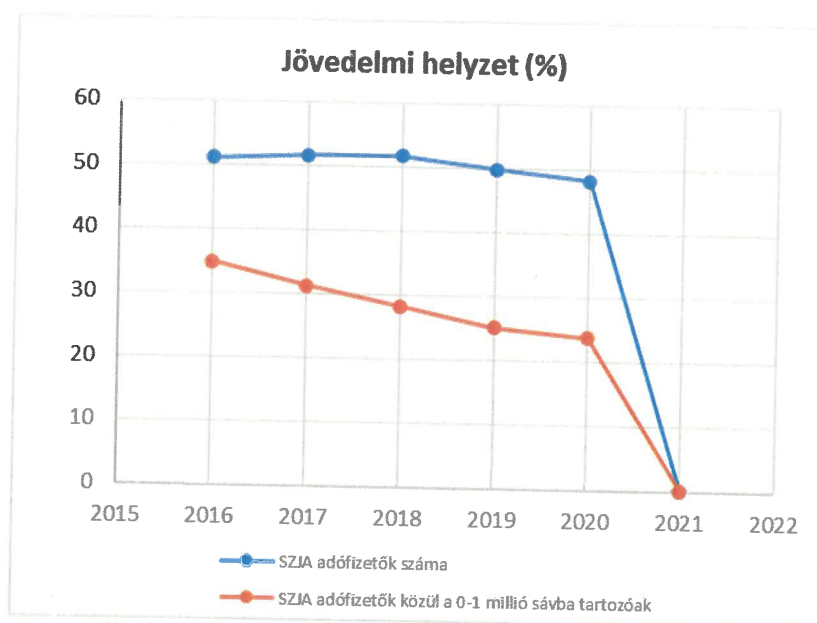
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában. A jövedelmi és vagyoni helyzetről valid adatok nem állnak rendelkezésre Enying vonatkozásában, csupán becslések. 2016-ban a háztartások jövedelmi helyzete a becslések alapján, mind színvonala, mind szerkezete pozitív irányban változott. Az egy főre jutó éves átlagos bruttó jövedelem kb. 1 millió 500 ezer forint volt, ez magasabb, mint a korábbi években. A teljes népességre becsült egy főre jutó éves nettó jövedelem átlagosan 1,2 millió forint körül alakult. Országos szinten 4,2%-os nominális növekedés volt a KSH adatai szerint, míg 2016-ban a fogyasztói árak 0,4%-os emelkedése mellett mindez a reáljövedelem 3,8%-os bővülését mutatta. Szakértői vélemények szerint Enyingen is tovább folytatódott a jövedelmek szerkezetének javulása, a munkajövedelmek részaránya az előző évihez képest bővült (kb. 70 %-ra), míg a társadalmi jövedelmeké csökkenő tendenciát mutat.

Enyingen 2016-ban és valószínűleg 2017-ben is folytatódott a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség számának és arányának csökkenése párhuzamosan a foglalkoztatás bővülésével és a munkajövedelmek emelkedésével. Az országosan a lakosság kb. 26 százaléka érintett a szegénység legalább egy dimenziójában, Enyingen is kb. ez lehet az arány, azzal együtt, hogy az elmúlt években folyamatosan csökkent azoknak a száma, akik több dimenzióban is a veszélyeztetettek közé tartoznak. A legnehezebb helyzetben lévő szegények becsült száma a városban kb. 100 főt tesz ki, ők, akik mindhárom fő szegénységi dimenzióban is érintettek. A szegénységi küszöb alatt Enyingen kb. 900-950 fő él, ami a teljes lakosság kb. 14-15 százaléka. A korcsoportokat tekintve – országos szinten - a legnagyobb javulás a 18 év alatti korosztály helyzetében következett be, körükben a jövedelmi szegények aránya 5 százalékponttal csökkent 2016-ban de a gyermekes háztartások körében is 3-4 százalékponttal mérséklődött a szegénységi küszöb alatt élők aránya. Enyingre vonatkozóan nem készültek számszaki becslések, de a szakértők alapján az országos tendenciák itt is érvényesültek. Érezhetően csökkent viszont a munkaszegénységben élők aránya, az elmúlt 5 évben felére csökkent a regisztrált álláskeresők száma, 2017-ben már alig 250 fő volt, szemben a 2013-as 570 fővel.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	51,10	34,77
2017	51,60	31,25
2018	51,68	28,16
2019	49,77	25,13
2020	48,15	23,73
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv.-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A HEP 1. mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat Flt.-ben és Mötv.-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön jogszabályban meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat az Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

Az Ebktv. fenti szakaszai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl.: a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb. Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a

munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

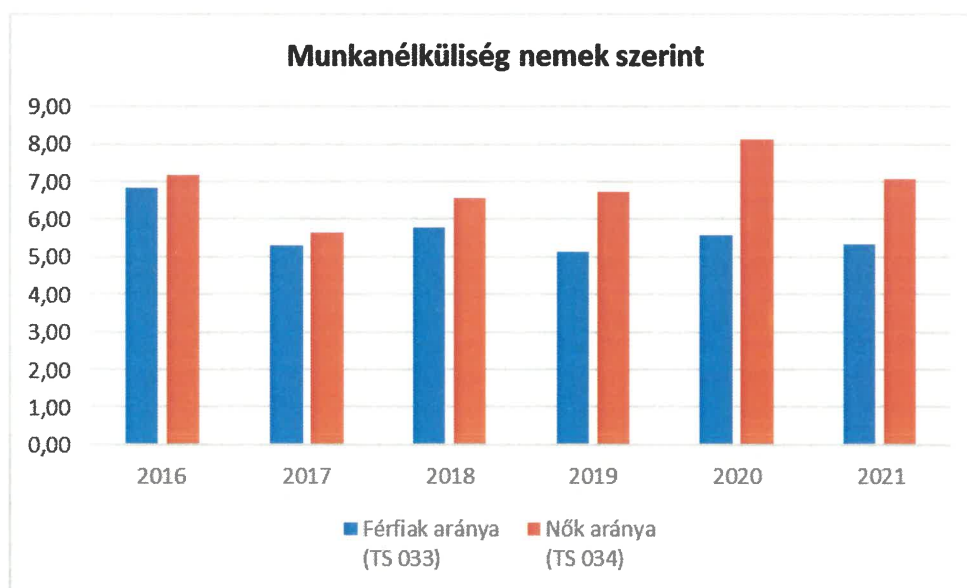
Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. A rendszerváltást követően Enyingen is megjelent a munkanélküliség. Ám mivel a város gazdasági életében eleve nem a nagyipari létesítményeké volt a főszerep, a mezőgazdaság pedig egy ideig még tartotta magát, így a krízis csak később érződött. Az utóbbi évek tendenciáját vizsgálva megállapítható, hogy a foglalkoztatottság bővülésével csökkent az álláskeresők száma, ma már 7 százalék alatt van a 15-64 éves korosztályban, de megyei szinten még mindig magasnak mondható. Enyinget – jellemzően agrárstruktúrájából adódóan – nem jellemzi a magas iskolai végzettség, meghatározó az alacsony végzettségűek közötti munkanélküliség aránya is.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	6,84	7,16	7,00%
2017	5,31	5,63	5,47%
2018	5,78	6,56	6,17%
2019	5,12	6,72	5,92%
2020	5,57	8,12	6,85%
2021	5,32	7,06	6,19%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

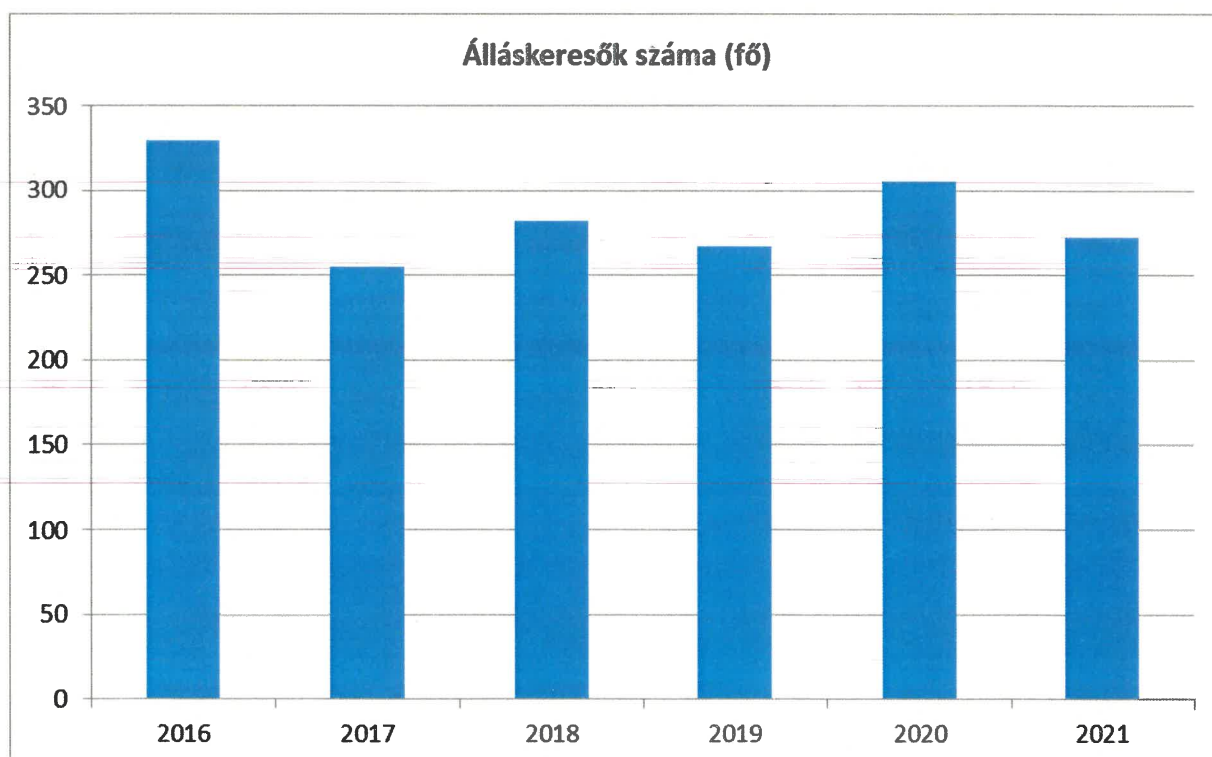
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	329	255	282	267	305	272
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	21,00	5,00	16,00	15,00	14,00	10,00
	%	6,38%	1,96%	5,67%	5,62%	4,59%	3,68%
21-25 év (TS 038)	Fő	46,00	35,00	29,00	19,00	22,00	22,00
	%	13,98%	13,73%	10,28%	7,12%	7,21%	8,09%
26-30 év (TS 039)	Fő	26,00	24,00	28,00	34,00	38,00	24,00
	%	7,90%	9,41%	9,93%	12,73%	12,46%	8,82%
31-35 év (TS 040)	Fő	29,00	27,00	31,00	27,00	33,00	20,00
	%	8,81%	10,59%	10,99%	10,11%	10,82%	7,35%
36-40 év (TS 041)	Fő	30,00	30,00	33,00	27,00	24,00	24,00
	%	9,12%	11,76%	11,70%	10,11%	7,87%	8,82%
41-45 év (TS 042)	Fő	30,00	22,00	26,00	32,00	36,00	31,00
	%	9,12%	8,63%	9,22%	11,99%	11,80%	11,40%
46-50 év (TS 043)	Fő	26,00	29,00	23,00	22,00	28,00	28,00
	%	7,90%	11,37%	8,16%	8,24%	9,18%	10,29%
51-55 év (TS 044)	Fő	44,00	18,00	20,00	20,00	38,00	32,00
	%	13,37%	7,06%	7,09%	7,49%	12,46%	11,76%
56-60 év (TS 045)	Fő	38,00	27,00	29,00	31,00	31,00	34,00
	%	11,55%	10,59%	10,28%	11,61%	10,16%	12,50%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	39,00	38,00	47,00	40,00	41,00	47,00
	%	11,85%	14,90%	16,67%	14,98%	13,44%	17,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

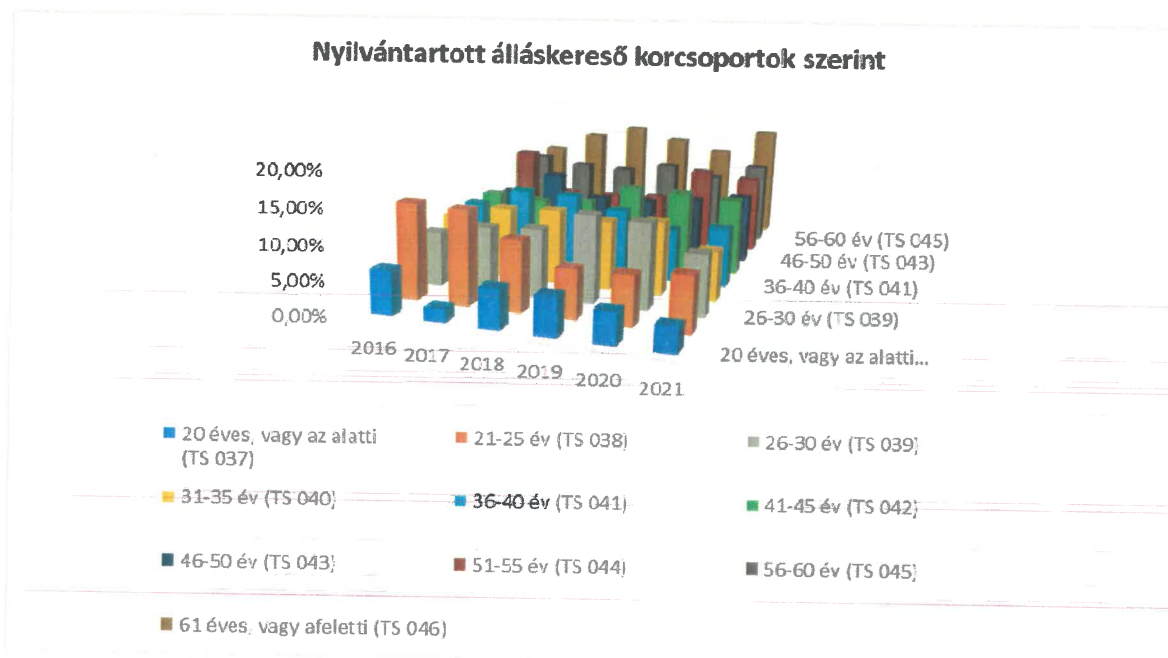
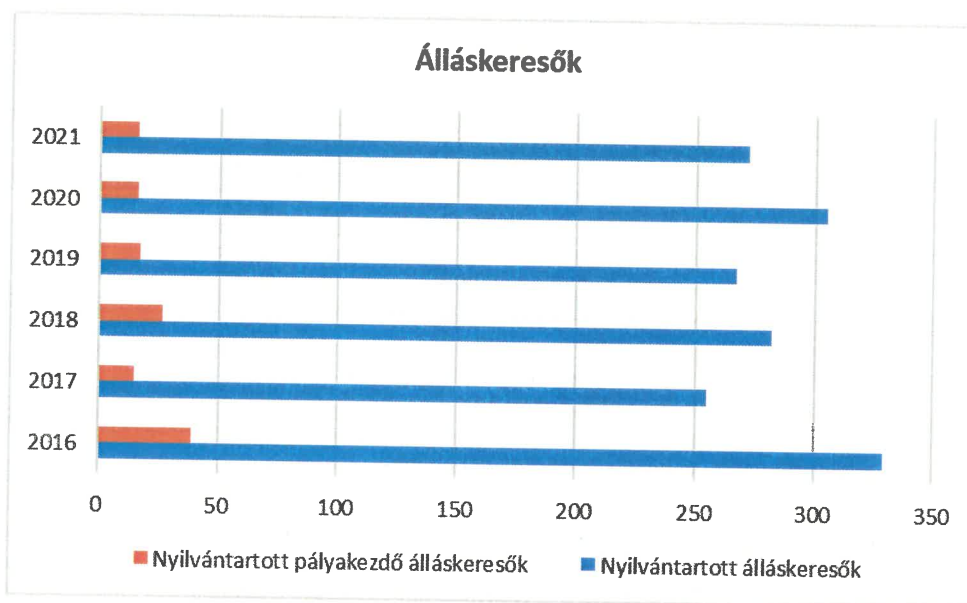
Az álláskeresőik között a nemek arányát vizsgálva kiemelkedik az adatsorból az a tendencia, hogy a nők aránya minden évben magasabb a férfiakénál. Tehát a nők munkavállalási lehetőségei még korlátozottabbak a településen, mint a férfiaké, a foglalkoztatás tekintetében pedig nagyobb hátrányban vannak. Ezért mindenképpen szükséges a nők munkaerő-piaci helyzetének javítása, esélyegyenlőségi intézkedések tervezésével és megvalósításával.

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása arra mutat rá, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok tekintetében miként változik. Az adatok vizsgálata megmutatja, hogy az egyes korosztályokat tekintve elégséges-e a meglévő problémakezelés, vagy további beavatkozások tervezése szükséges. A 2019-es évben a 31-35, 36-40, 56-60 és 64 éves vagy a feletti korosztály érintettsége volt a legmagasabb.

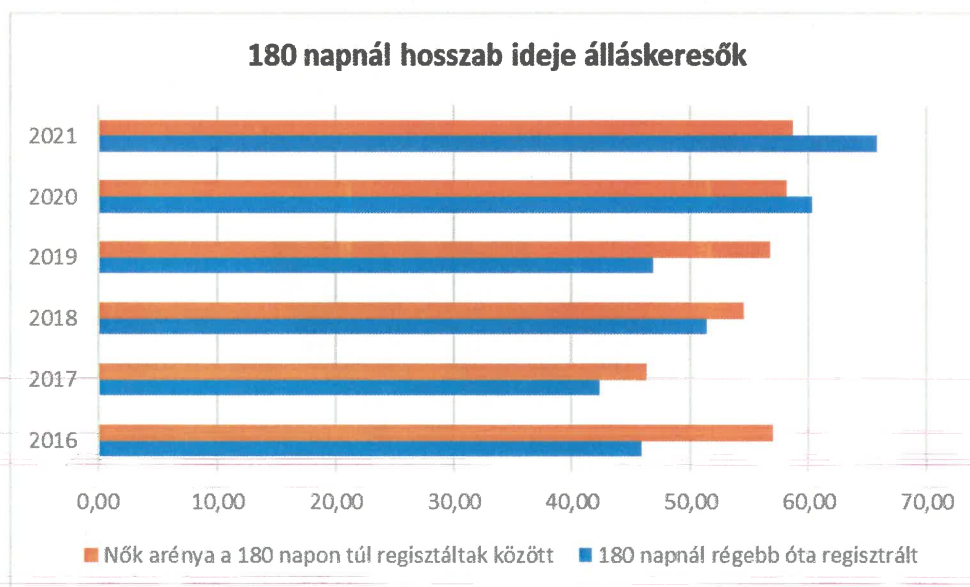
Egy másik fontos jellemző a település gazdasági potenciáljának vizsgálatához, a tartós munkanélküliek (180 napnál régebben munkanélküliek) aránya. A jövőbeli folyamatok tervezése

szempontjából lényeges információkat hordoz ez a mutató, hiszen minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat. A település adatsora azt mutatja, hogy a 2016-os évben volt a legmagasabb a tartós munkanélküliek aránya. A 2019-as évre ez a helyzet jelentősen javult, de továbbra is szükséges az állandó beavatkozás ahhoz, hogy ne következzen be újabb nagyarányú emelkedés, és tartós munkajövedelem kiesés a lakosság körében. Itt is igazolódott a nők foglalkoztatottsági hátrányának jelenléte, mert a számokból ítélve a tartós munkanélküliség a nőket sújtja leginkább.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	45,90	56,95
2017	42,35	46,30
2018	51,42	54,48
2019	46,82	56,80
2020	60,33	58,15
2021	65,81	58,66

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

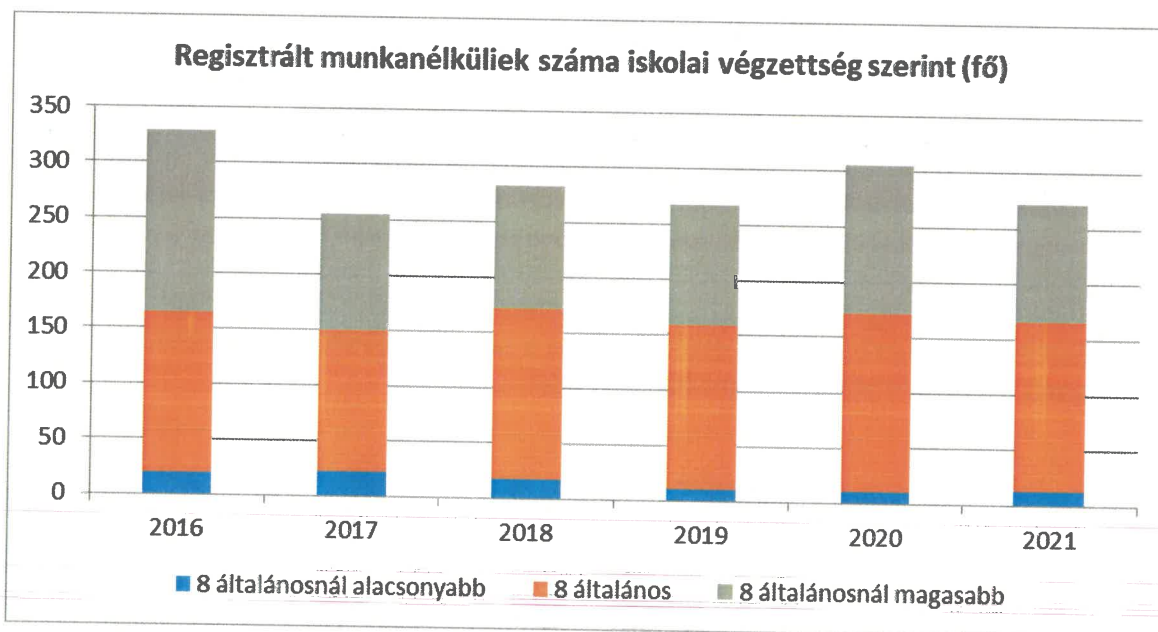

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az alacsony iskolai végzettség általában növeli a munkanélküliség és az alacsony társadalmi státusz létrejöttének kockázatát.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint								
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint						
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség		
		Fő	%	Fő	%	Fő	%	
2016	329	20	6,08%	145	44,07%	164	49,85%	
2017	255	22	8,63%	128	50,20%	105	41,18%	
2018	282	17	6,03%	155	54,96%	110	39,01%	
2019	267	10	3,75%	149	55,81%	108	40,45%	
2020	305	11	3,61%	161	52,79%	133	43,61%	
2021	272	13	4,78%	153	56,25%	106	38,97%	

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma 2016-os évtől 2017-es évig csökkent, majd 2018-tól emelkedés történt. A legfeljebb 8 általános végzettséggel rendelkezők aránya 2016 után nőtt az álláskeresők között, 2017-ben a felét ők teszik ki. 2018-as évtől azonban csökkent a regisztrált munkanélküliek száma. Legnagyobb arányban a regisztrált munkanélküliek számát 2015-ben a 8 általánosnál magasabb végzettségűek tették ki. Ezen csoportok számára munkaerő-piaci helyzetük javítása érdekében előnyös lehet célirányos programok megvalósítása, foglalkoztatási igényeknek megfelelő szakmai képzések, átképzések szervezése.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A 2011. évi CVI. törvény rendelkezik a közfoglalkoztatásról. Célja a munkaképes lakosság munkához juttatása, az álláskeresők foglalkoztatásának elősegítése érdekében. Közfoglalkoztatási jogviszony olyan munkára létesíthető, amely

- a törvényben meghatározott feladat, továbbá törvény által előírt állami feladat vagy
- a helyi önkormányzatokról szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat, vagy
- a nemzetiségek jogairól szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat, vagy
- a helyi vagy azon túlmutató közösségi – így különösen – egészségmegőrzési, szociális, nevelési, oktatási, kulturális, kulturális örökség megóvása, építészeti örökség védelmével összefüggő, természet-, környezet- és állatvédelmi, gyermek- és ifjúságvédelmi, a munkaviszonyban és a polgári jogi jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével sport, közrend és közlekedésbiztonsági, ár- és belvízvédelmi célú, közforgalom számára megnyitott út, híd, alagút fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó szükségletek kielégítését szolgáló feladat vagy
- a Kormány által meghatározott közösségi célok megvalósítását elősegítő feladat

ellátására vagy a feladatellátás feltételeinek megteremtésére irányul, és annak ellátására törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormányzati szolgálati jogviszonyt.

Közfoglalkoztatási jogviszony kormányrendeletben meghatározott feltételek mellett közhasznú kölcsönzés céljára is létesíthető.

Közfoglalkoztatási jogviszonynak minősül, ha közfoglalkoztatási program keretében a közfoglalkoztatott a munkaerő-piaci alkalmazkodását, munkához jutását szolgáló képzésben, illetve a közfoglalkoztatás támogatásáról szóló jogszabály alapján nyújtott támogatásról szóló hatósági szerződést megkötő hatóság jóváhagyásával, naptári évenként legfeljebb 3 nap időtartamú munkaerő-piaci szolgáltatásban vesz részt.

A közfoglalkoztatás vonatkozásában azt vizsgáljuk, hogy mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának. A közfoglalkoztatásban résztvevők számát összevetve a település aktív korú (15-64 év közötti) népességének nagyságával, látszik a közfoglalkoztatás szerepe. Összevetve az adatokat az állástalanok számával megfigyelhető, hogy növekvő mértékben pótolja ez a foglalkoztatási forma a hiányzó munkalehetőségeket. A közfoglalkoztatottak száma 2015-től 2020-ig folyamatosan csökken. A foglalkoztatási programban részt vevők létszáma a helyi munkaerő foglalkoztatási integrációjához esetlegesen hiányzó feltételek megteremtésére utal.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	155	120
2017	192	93
2018	150	69
2019	120	59
2020	128	40
2021	48	34

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

bekezdése tartalmazza a **szociális rászorultságtól függő kötelező pénzbeli ellátások formáit**. Eszerint a jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható. Szociális rászorultság esetén a jogosult számára:

- **A járási hivatal** (az e törvényben meghatározott feltételek szerint)
 - időskorúak járadékát,
 - foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
 - (a rendszeres szociális segély helyébe lépő) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást
 - ápolási díjat, kiemelt ápolási díjat, emelt összegű ápolási díjat } aktív korúak ellátását (33.§)
állapít meg.
- **A képviselő-testület** (az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint)
 - települési támogatástállapít meg.

A jogosultságot megállapító szerv

- az időskorúak járadékára, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra és az ápolási díjra (együtt: havi rendszeres szociális ellátás) való jogosultság feltételeinek fennállását kétféleképpen,
- a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság feltételeinek fennállását évente legalább egyszer felülvizsgálja, és ha a felülvizsgálat során megállapítást nyer, hogy a feltételek továbbra is fennállnak, az ellátást a felülvizsgálatnak megfelelő összegben tovább folyósítja.

A 45. § (1) bekezdés szerint a képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen:

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (lakásfenntartási támogatás),
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére (a megállapított ellátás ápolási díjnak minősül, ha az ellátás önkormányzati rendeletben szabályozott havi összege eléri az ápolási díj központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott alapösszegének a 80%-át),
- a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére

nyújtott támogatás.

A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére **rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani**. Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások –, vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak. A rendkívüli települési támogatás kérelemre és hivatalból – különösen nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság vagy más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére – is megállapítható.

A települési önkormányzat rendeletében a havi rendszerességgel nyújtott települési támogatás – ide nem értve a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére

nyújtott támogatást – havi összegét úgy kell szabályozni, hogy az nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

Természetben nyújtott szociális ellátások:

A 47. § (1) bekezdése szerint a **járási hivatal**

- alanyi közgyógyellátást (50. § (1) bekezdés), illetve
- normatív közgyógyellátást (50. § (2) bekezdés), és
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot

állapít meg.

A 48. § (1) bekezdés értelmében a **települési önkormányzat**

- **köztemetésről** gondoskodik. – A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete (a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül) gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről, ha a) nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy b) az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

A munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresők támogatásának biztosítása érdekében, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló **1991. évi IV. törvény** meghatározza a munkanélküliség esetén járó ellátásokat. Az ellátások tartalma az évek során folyamatosan változott. A **24. §** szerint jelenleg az álláskeresők részére álláskeresői ellátásként jár

- az álláskeresői járadék,
- a nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint
- a költségtérítés.

Az állami foglalkoztatási szerv a munkahelykeresést, a munkához, valamint a megfelelő munkaerőhöz jutást, továbbá a munkahely megtartást munkaerő-piaci szolgáltatásokkal, képzések elősegítésével, és foglalkoztatást elősegítő támogatásokkal is igyekszik javítani (foglalkoztatás bővítés, álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő, munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés, munkaerő-piaci programok).

Az álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma Enyingen 2015 óta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat (3.3.1. sz. táblázat). Ha megnézzük a nyilvántartott álláskeresők számát (3.3.1. sz. táblázat) akkor látható, hogy a regisztrált munkanélküliek száma csökkenést mutat 2015-ös évhez képest.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	329	7,29%	64	19,45%
2017	255	5,68%	74	29,02%
2018	282	6,38%	82	29,08%
2019	267	6,07%	76	28,46%
2020	305	7,01%	86	28,20%
2021	272	6,38%	80	29,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

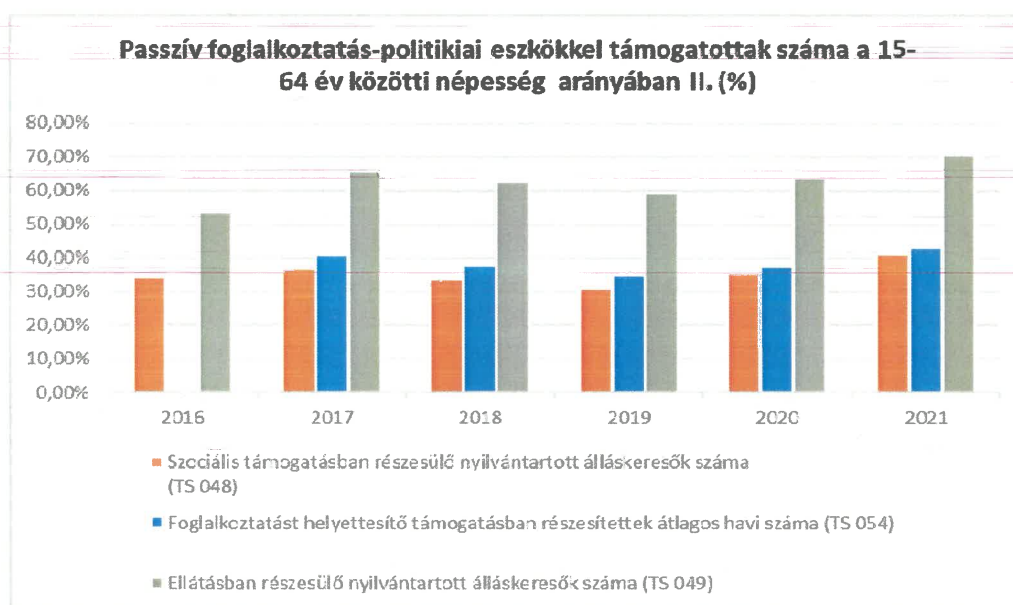
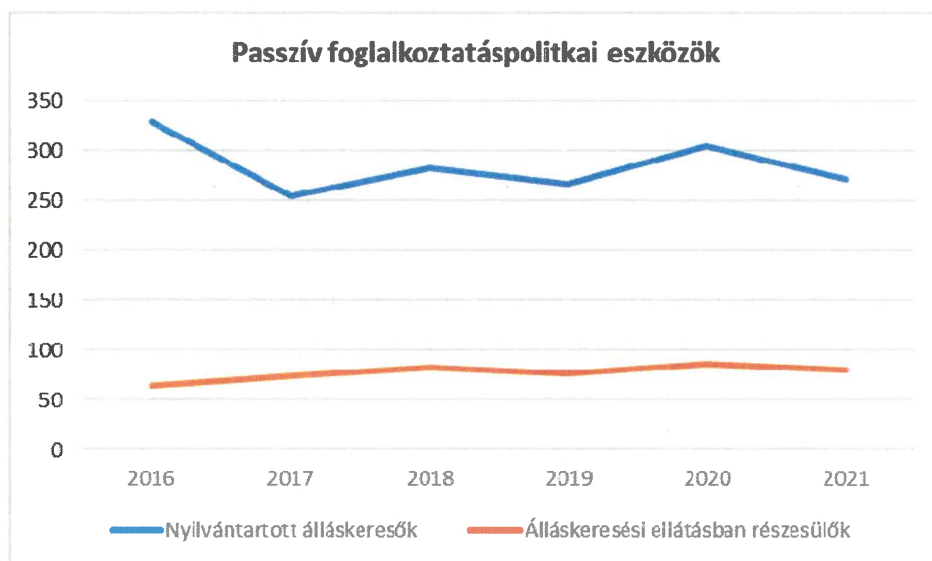
A 3.3.2. sz. táblázat azt vizsgálja, hogy a településen a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen? **Rendszeres szociális segélyt** az az aktív korú személy kaphatott korábban, aki nem volt munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy volt, aki nem rendelkezett rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** csak álláskereső személy vehette igénybe.

Az ezekben az ellátásokban részesülők adatai önmagukban nem értelmezhetők, ezért szükséges összevetni őket az aktív korúak (15-64 évesek), és a nyilvántartott álláskeresők számával (3.2.1 számú táblázat adatai szerint). Ez alapján elmondható, hogy eddig a rendszeres szociális segély kisebb mértékben volt jelen a település alacsony jövedelmű, álláskereső aktív korú népessége körében, viszont a foglalkoztatást helyettesítő támogatás meghatározó és növekvő mértékű ellátási formát jelentett. Ebből kiindulva az **aktív korúak ellátásának** továbbra is fontos szerepe lesz, a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű személyek és családjuk életében.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	113	34,35%	0	0,00%	177	53,80%
2017	94	36,86%	104	40,93%	168	65,88%
2018	95	33,69%	107	37,83%	177	62,77%
2019	83	31,09%	93	34,97%	159	59,55%
2020	109	35,74%	114	37,48%	195	63,93%
2021	112	41,18%	118	43,26%	192	70,59%

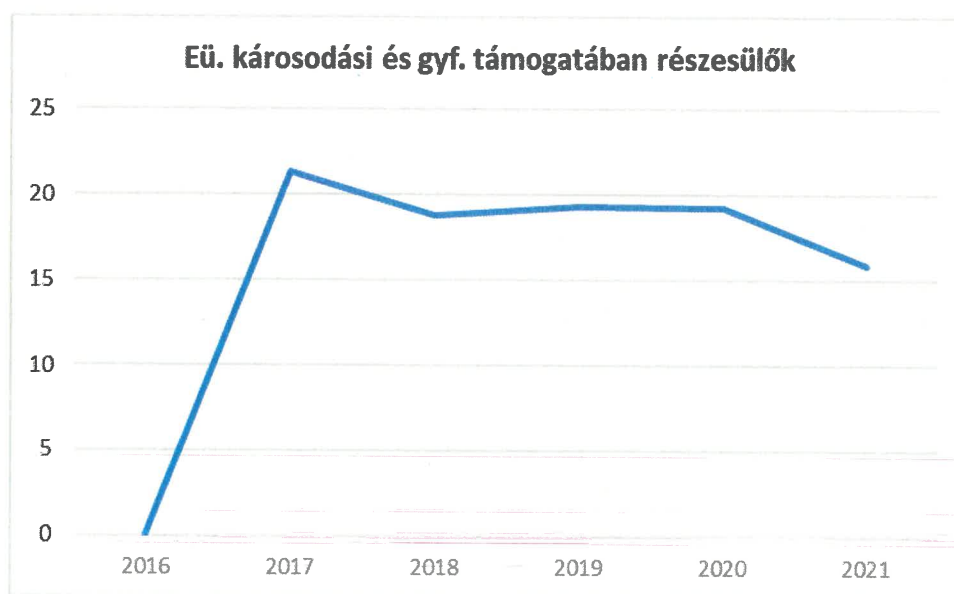
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	21
2018	19
2019	19
2020	19
2021	16

Forrás: TeIR, KSH

Jelenleg a Szt. 33. §-a szerint az **aktív korúak-ellátása**, a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú (a 18. életévét betöltött, de a rá irányadó nyugdíjkorhatárt be nem töltött) személynek,

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy együtt: egészségkárosodott személy
- aki fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

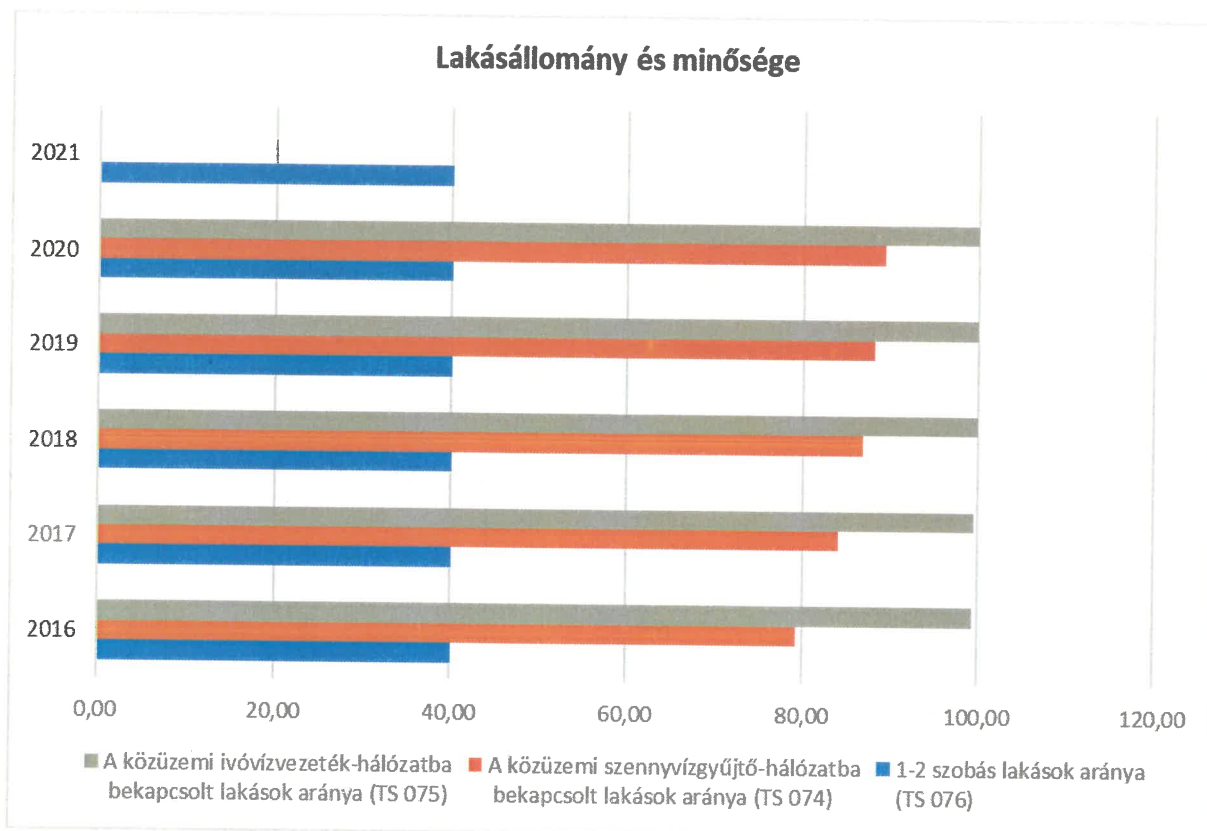
- akinek esetében az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy
 - aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
 - akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,
- feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	2619	3	1,15	40,21	79,27	99,39
2017	2619	0	0,00	40,21	84,04	99,47
2018	2619	0	0,00	40,21	86,79	99,92
2019	2619	0	0,00	40,21	88,09	99,96
2020	2622	3	1,14	40,16	89,21	100,00
2021	2624	2	0,76	40,13	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	2 619	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	2 619	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	2 619	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	2 619	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	2 622	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	2 624	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

6 db vályogház épült.

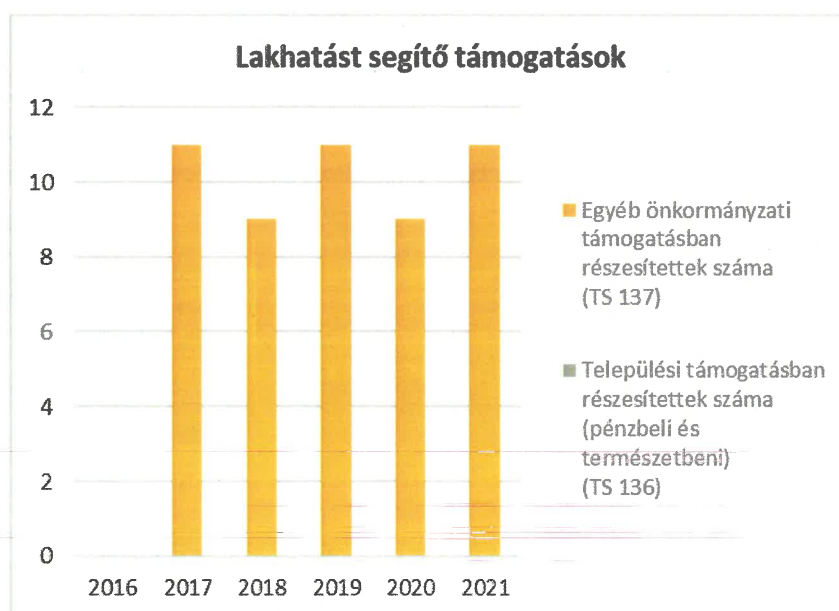
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs adat.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	n.a.	11
2018	n.a.	9
2019	n.a.	11
2020	n.a.	9
2021	n.a.	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az eladósodás komoly gondokat eredményezhet, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű, idős embereknek, pályakezdő fiataloknak, vagy több gyermekes családoknak. Aki adósságcspadába kerül, könnyen elveszítheti a lakását, hajléktalanná válhat, vagy közüzemi tartozások esetén megszüntetik az otthonában a közszolgáltatásokat. Az eladósodottság egy olyan exponenciálisan növekvő problémahalmazt eredményezhet, aminek megoldása nagyon nagy terhet jelent az adott egyén és családja életében. A lakosság önértékeléséből adódóan ezek a problémák általában már csak akkor jelennek meg támogatási kérelmek formájában, amikor nagyarányú tartozások állnak fenn, és ezt a család nem tudja önerőből, vagy családi összefogással felszámolni. Adósságcsökkentési támogatás településünkön az elmúlt években nem került megállapításra. Ez valószínűleg nem azt jelenti, hogy egyáltalán nincs is ilyen probléma. Az adósságcsökkentési támogatás igénybevételének feltételei pedig erősen

meghatározottak. A jövőben szükséges lehet a lakosság körében az eladósodottság alapvető veszélyeire való figyelemfelhívás, és információ szolgáltatás biztosítása ebben a témában.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A KSH 2011. évi adatok alapján szegregált területként határozta meg az alábbi területeket:

1. szegregátum: a Marosi u. mindkét oldala - Zalka Máté utca - névtelen utca - Petőfi Sándor utca - Bocskai utca által közrezárt területet, ahol 101 fő élt. A város fejlesztései hatására az itteni szegregációs mutatószámok csökkenést mutatnak.
2. szegregátum: a névtelen utca - Dr. Belák Sándor utca - Budai Nagy Antal utca - névtelen utca által közrezárt területet, ahol 109 fő élt.
3. szegregátum: az István Király utca - Malom utca - Árpád utca - Széchenyi utca - István király utca mindkét oldala Széchenyi utcától délre - Árpád utca mindkét oldala Széchenyi utcától délre - István király utca Széchenyi utca sarka által közrezárt területet, ahol 68 fő élt.
4. szegregátum a Móra Ferenc utca - Gárdonyi Géza utca - Arany János utca - Mikszáth Kálmán utca által közrezárt területet, ahol 57 fő élt.
5. Leshegy (külterület), 104 fő.

Összegezve: a KSH 2011. évi adatai alapján Enying belterületén a szegregációs mutató 30%.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Nincs erre vonatkozó adat.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Nincs erre vonatkozó adat.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nincs erre vonatkozó adat.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

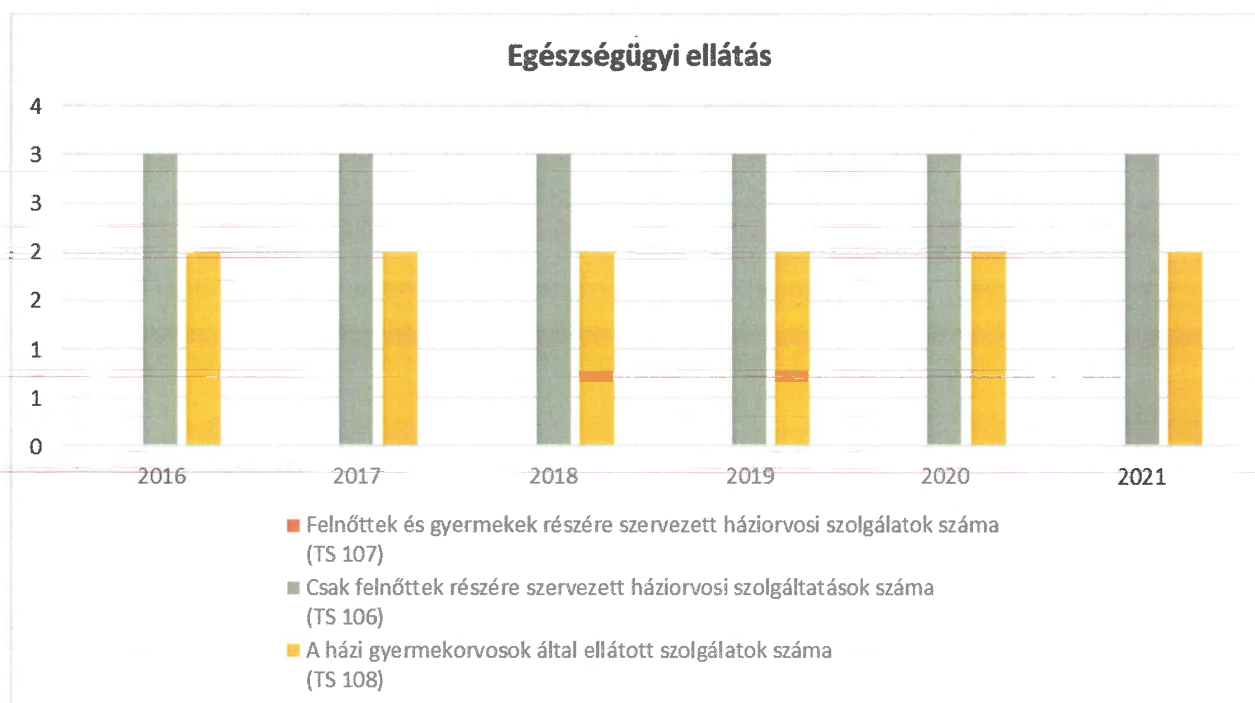
Enyingen 3 házi- és 2 gyermekorvosi körzet, valamint 2 fogászati szakrendelő, emellett önálló mentőállomás működik. A központi orvosi ügyeletet külső cég látja el. A településen egy

gyógyszertár található. A városban a Fejér Megyei Szent György Kórház intézményeként rendelőintézet is működik, ahol nem csak a város, hanem a környező települések lakossága is ellátást kap. Belgyógyászat, sebészet, neurológia, fül-orr-gégészet, urológia, szemészet, ortopédia, tüdőgyógyászat, fizioterápia, röntgen, ultrahang, reumatológia, nőgyógyászat, pszichiátria, addiktológia, ideg szakrendelés és laboratórium áll a betegek rendelkezésére többek között.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	3	2	1	0	0,00
2017	0	3	2	1	198	60,11
2018	0	3	2	1	192	61,82
2019	0	3	2	1	185	42,09
2020	0	3	2	1	160	46,82
2021	0	3	2	1	136	45,49

Forrás: TelR, KSH
Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Elérhető Enyingen, valamint Székesfehérváron is.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Elérhető Enyingen, valamint Székesfehérváron is.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az ételmezésvezető által összeállított étrend orvosi felügyeletével valósul meg.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az egészséges életmód szerves része a sportolás is. A sportprogramok mindenki számára korlátlanul hozzáférhetőek. A sportrendezvények kistérségi szinten szervezettek, valamint megyei szinten, intézmények által biztosítottak.

A zöld város területén sportpark került kialakításra, amit tovább szeretne fejleszteni az önkormányzat.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Alapszolgáltatásként hozzáférhető a család- és gyermekjóléti szolgálat, az étkeztetés, a házi segítségnyújtás.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Az Enyingi Rendőrőrs az iskolák számára előadásokat tart a drogprevencióról.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Erre vonatkozó adatok nem ismertek. Nem volt ilyen irányú panasz.

i. előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A szociális és egészségügyi jogszabályok által előírt előnyben részesítések, hátránykompenzáló juttatások, ellátások, szolgáltatások igénybevételét a település biztosítja minden rászoruló számára.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

Közösségi művelődés, kultúra

A város legfőbb kulturális intézménye a Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár, amely megfelelően működik, a lakosság számára kulturális és közösségi programokat szervez, illetve a civilek számára befogadó helyként is szolgál. A kultúrház igen aktív, a könyvtári szolgáltatások mellett, számos helyi programot is szervez a lakosság számára, amely így nagyban hozzájárul a fiatalok helyben tartásához.

Sport

Enyingen a Vas Gereben utcai futballpálya áll a sportélet szolgálatában. A helyi sportolási lehetőségek nagyban kibővültek az elmúlt években, a településen több szakosztály is működik Enying Városi Sportegyesület berkeiben:

- Asztalitenisz Szakosztály
- Természetjáró Szakosztály
- Karate Szakosztály
- Birkózó Szakosztály
- Labdarúgó Szakosztály

A meglévő sportolási lehetőségeket, az utóbbi években a tanuszoda létesítése egészítette ki. A kulturális lehetőségekhez hasonlóan elmondható, hogy a megfelelő sportélet az egyik kulcsa a fiatalok, illetve általánosságban véve a helyi lakosság helyben tartásának.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
3	igen	12 733	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
Enyingen kultúrharc van az etnikumok között.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A közösségi szolidaritás településünkön jellemzően valamely civil szervezet (pl.: Barátság Nyugdíjas Klub, Enyingi Városvédő-szépítő és Hagyományőrző Társaság, Enying Város Testvérvárosi Kapcsolataiért Egyesület, Enyingi Borkedvelők Rendje, Enyingi Öreghegyi Borbarát Klub, Enying Városi Sportegyesület) kezdeményezésére és szervezésében működik.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A település és közművelődési intézményének kulturális szolgáltatásai biztosítottak a nemzetiségekszáma számára is. Nagyobb rendezvények összeállításánál igyekeznek figyelembe venni a nemzetiségek igényeit is.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A Művelődési Házban az önkormányzati és intézményi programok mellett számos lakossági és civil kezdeményezés is helyet kap. A település civil szervezetei (pl.: Barátság Nyugdíjas Klub, Enyingi Városvédő-szépítő és Hagyományőrző Társaság, Enying Város Testvérvárosi Kapcsolataiért Egyesület, Enyingi Borkedvelők Rendje, Enyingi Öreghegyi Borbarát Klub, Enying Városi Sportegyesület) és különböző lakossági csoportok is rendszeresen tartanak megbeszéléseket, gyűléseket, rendezvényeket.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviselésével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.

A nemzetiségi önkormányzat együttműködését az állami és a helyi önkormányzati szervekkel a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 79-86. §-ai rögzítik.

A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére - annak székhelyén - biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem minden munkanélküli regisztrálja magát a járási hivataloknál, a közfoglalkoztatásban sokan bennragadnak.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról. A megtartott fórumokon adatgyűjtés (a nem regisztrált munkanélküliek elérése érdekében). Tranzitálás a nyílt munkaerőpiacra. A nem regisztrált munkanélküliek járási hivatalba való beutaztatásának biztosítása.
Magas munkanélküliségi ráta az országos arányhoz képest, ami a valóságban még nagyobb lehet (lásd fentebb), illetve az adatok alapján a 180 napnál régebben regisztráltak aránya is magas (pl.: 41%).	Önkéntes, közérdekű munkalehetőség biztosítása/tájékoztatás. A közfoglalkoztatás fenntartása szükséges a jövőben is, de fokozottan össze kell kapcsolni kompetenciafejlesztő képzésekkel (a képzettségnek, képességek fejlettségének megfelelő munka).
Az EU-s projektek nyújtotta foglalkoztatási lehetőségekre (TOP keretében) nehéz a célcsoport mozgósítása. Gyakran akadályozza a munkába állást az alacsony iskolai végzettség, a nyolc osztály befejezésének hiánya is.	A támogatott foglalkoztatási lehetőségekről fokozott lakossági és munkáltatói tájékoztatás, foglalkoztatási fórumok, álláskereső börze megtartása. Motivációs tréningek szervezése. A nyolc osztály elvégzését segítő programok, képzések megszervezése.
A mélyszegénységben élők egészségi állapota romlik, magas az életmódból eredő betegségek száma, az egészségügyi alapellátás túlterhelt.	Az uniós programokon belül tervezett egészségnapokra való mozgósítás. Egészségügyi szűrővizsgálatok biztosítása.
A mélyszegénységben élők érdekérvényesítő képessége alacsony, a közszférában dolgozók esélyegyenlőséget erősítő tevékenysége kevésbé jelenik meg. Az egyenlő bánásmód	A közszférában dolgozók esélyegyenlőségi érzékenyítő képzésének megszervezése.

elvei is sérülhetnek, bár ezek nehezen mérhetők.	
Feltárt probléma a megyei átlagot meghaladó, nagyobb arányú munkanélküliség a képzetlen társadalmi csoportokban, közfoglalkoztatásban bennragadók problémája. Intézkedés tartalma pontokba szedve: 1. Transzítfoglalkoztatási program indítása 2. Képzési és továbbképzési programok szervezése 3. Közfoglalkoztatás biztosítása a jövőben is (a képzettségnek, képességeknek megfelelő munka).	Transzítfoglalkoztatás és munkaerő-piaci integráció biztosítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Az alábbiakban segítségül elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza [Gyvt. 5. § n) pont].

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzügyi és természetbeni ellátások:
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
 - d) az otthonteremtési támogatás,
 - e) a gyermekétkeztetés.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c) a gyermekek átmeneti gondozása
 - d) Biztos Kezdet Gyerekház.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
 - a) az otthont nyújtó ellátás,
 - b) az utógondozói ellátás,
 - c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.
- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
 - a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
 - b) a védelembe vétel,
 - c) a családbafogadás,
 - d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - e) a nevelésbe vétel,
 - f) nevelési felügyelet elrendelése,
 - g) az utógondozás elrendelése,

- h) az utógondozói ellátás elrendelése
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
 - a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
 - b) a fővárosi főjegyző,
 - c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, intézményvezetője,
 - d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
 - e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
 - f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
 - g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény meghatározása szerint hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll: a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy, c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek. Halmozottan hátrányos helyzetű a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, b) a nevelésbe vett gyermek, c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt. A jogszabályok szerint a jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §).

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg [Gyvt. 18. § (1) a)]. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Gyermekeképzés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekeképzés normatív kedvezményének igénybevételére.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy

humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. A HEP során ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer standarjainak hiányosságai és a környezetanulmányok szenzitív adatokra vonatkozó szabályozása helyi korrekciókat és odafigyelést kíván.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010). A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 342	3 437	6779	49,30%	50,70%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	194			2,86%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	521	478	999	7,69%	7,05%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	93	115	208	1,37%	1,70%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

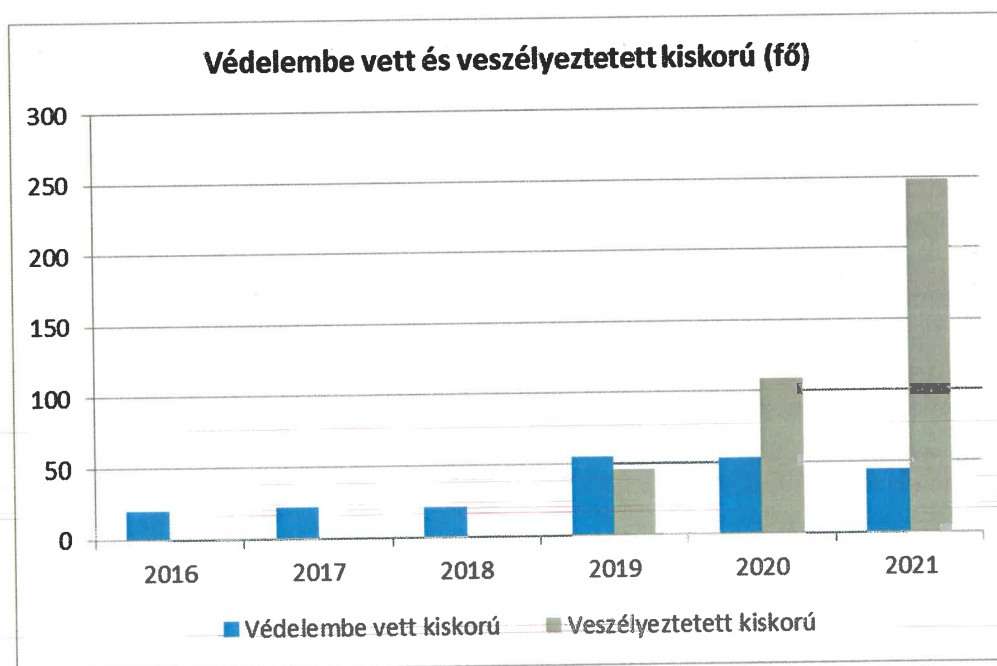
A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot – gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol-, vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy az érintett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010).

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelemben vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	20	0
2017	22	0
2018	21	0
2019	55	46
2020	53	109
2021	44	248

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Enyingen alacsony a veszélyeztetett kiskorú gyermekek aránya (10% alatti), és a védelembe vétel is csak 2019. évben volt, azonban 2019-ben mindkét érték kiugróan magas volt.. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a veszélyeztetettség jelzőrendszeres tagjainak munkájára kevésbé van szükség. Továbbra is nagy jelentőségű és széleskörű kell, hogy legyen a gyermekvédelmi tevékenységet ellátók szerepe.

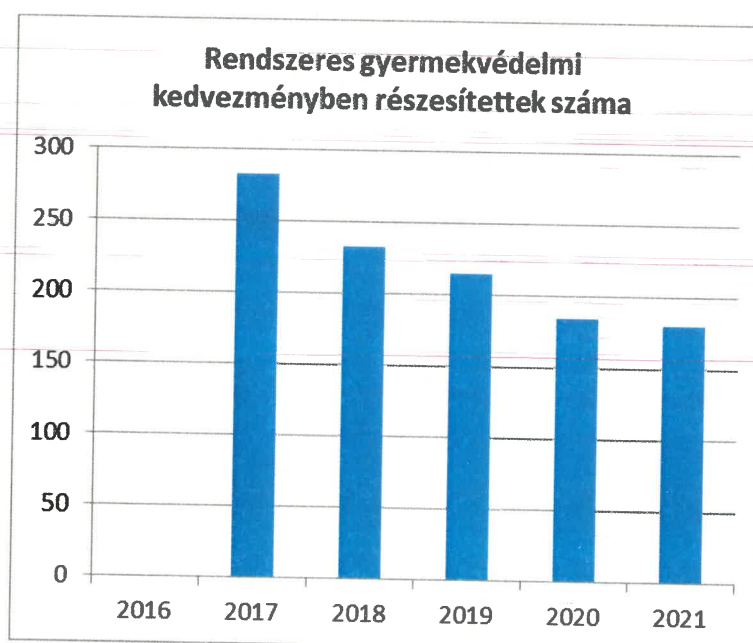
f) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának egyik lényeges eleme a gyermeket gondozó család egy főre jutó jövedelme. Fontos, hogy a rendszeres gyermekvédelmi

kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a magasabb, vagy megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban (vagy egyéb más okból) nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik. Problémát okoz az is, hogy a jogosultak egy része nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban abban az esetben, ha erre az időre esik a jogosultságuk megállapítása.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	283
2018	233
2019	216
2020	185
2021	180

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

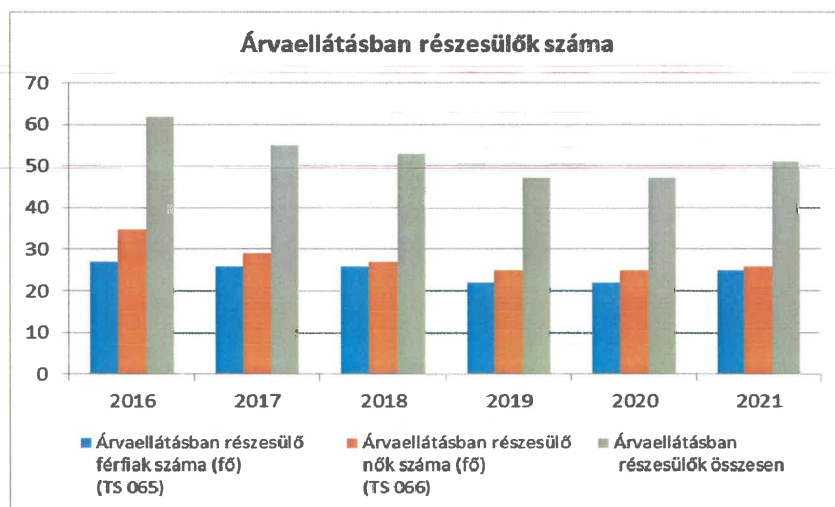
A településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma csökkenő tendenciát mutat. Tehát ez az ellátási forma elég jelentős a gyermekes családok életében.

g) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekek jogán járó helyi juttatásban részesülők egyéb támogatási formáit igénybe vevők számai is mutatják, hogy a gyermekes családok számára nagy terheket jelent a gyermekek felnevelése, óvodáztatási, iskoláztatási költségei. Ezért nagyon fontos, hogy ezek a támogatások tervezhető módon és rendszeresen biztosítottak legyenek a családok számára, hiszen ez a családi költségvetésük számára elengedhetetlen. Abból a szempontból is preventív jellegű a többirányú támogatás, hogy anyagi okok miatt ne legyen szükség a gyermekek védelembe vételére, és a megfelelő fizikai, szellemi, mentális fejlődésük biztosítva legyen a saját családjukban. Fontos, hogy minél korábbi életszakaszban elinduljon ez a támogatás.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	27	35	62
2017	26	29	55
2018	26	27	53
2019	22	25	47
2020	22	25	47
2021	25	26	51

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

h) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

i) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A nem magyar állampolgárságú gyermekek száma Enyingren eseti jelleggel, és nagyon kis számban fordult csak elő az elmúlt években.

j) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Enying esetében nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem áll rendelkezésünkre adat ezzel kapcsolatban.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
 - a) a bölcsőde

- b) a mini bölcsőde,
- c) a munkahelyi bölcsőde,
- d) a családi bölcsőde,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.
- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.
- Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári gyermekétkeztetés esetében is.

Enyingen a család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait az Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ látja el a 8130 Enying, Kossuth Lajos utca 26. szám alatt. Az intézmény központhoz tartozó hatáskörét a járás települései tekintetében látja el. Ügyfélfogadási ideje hétfőtől-péntekig: 8.00-16.00 között van. A szociális alapszolgáltatás feladatait az Enyingi Egyesített Szociális Intézmény útján biztosítja a helyi önkormányzat.

Az enyingi lakosok legnagyobb mértékben a család- és gyermekjóléti szolgáltatásokat veszik igénybe.

A jelzőrendszer tagjai leggyakrabban az alábbi problémákat jelzik:

- a családgondozónak: családon belüli bántalmazás, családi konfliktus, labilis mentális állapotú személy, elhanyagolt idős személy, válságban lévő várandós anya,
- a gyermekjóléti szolgálatnak: igazolatlan iskolai mulasztások, iskolai magatartási problémák, elhanyagolás, bántalmazás.

A kliensek leggyakrabban az alábbiakkal keresik fel:

- a családgondozót: családi konfliktus, anyagi nehézségek, hátralékok ügyintézése, ellátatlan, magára hagyott személyek a családban,
- a gyermekjóléti szolgálatot: gyermeknevelési problémák, kapcsolattartási problémák, szülő-gyermek konfliktus, iskolai beilleszkedési problémák, szülő általi gyermekelhanyagolás.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma Enyingen

év	Hátrányos helyzetű gyermekek száma (fő)	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (fő)
2013	35	23
2014	71	51
2015	57	22

2016	85	8
2017	86	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A járásban működő Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ által ellátott gyermekek száma Enyingen összesen 81 fő. Enyingen, Lepsényben, Mezőszentgyörgyön alapellátásban 25, 34, illetve 20 gyermek részesül. Védelembe vett gyermekből a járás székhelyén 36, Lepsényben 12, míg Mezőszentgyörgyön 15 van, átmeneti neveltből pedig az előbb említett településeken 20, 5, illetve 8 fő. Az összes gondozott gyermek száma 346, ebből az alapellátásban részesülők száma 199, védelembe vettek száma 87, míg az átmeneti neveltek száma 59.

Korcsoport	Alapellátott	Védelembe vett	Átmeneti nevelt	Összes gondozott
0-3 éves	2	1	-	3
4-6 éves	4	2	2	8
7-14 éves	3	19	11	33
15-18 éves	16	14	7	37
Összesen	25	36	20	81

Az intézménynek jelzett esetek típusai, az igénybe vevők száma:

A szociális intézmények jelzett esetek típusai	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2016
Anyagi	1764	1992	1927	2104	2812	2578	1150	n.a
Párkapcsolati	242	398	256	169	425	395	250	n.a
Egészségügyi veszélyeztetettség	180	253	219	135	330	220	111	n.a
Gyermekekelhanyagolás	15	28	59	96	98	103	45	n.a
Idősek magára maradottsága	2	2	3	5	5	6	4	n.a

A táblázatból jól látszik, hogy elsősorban anyagi típusú problémákkal fordulnak az intézményhez². Jelentős még a párkapcsolati problémákban való segítség kérés és az egészségügyi veszélyeztetettség.

Családok anyagi helyzete:

	Nagyon jó körülmények között él (családok becsült száma)	Jó körülmények között él	Közepes körülmények között él	Szegény	Mélyszegény
Családok száma 2013	210	250	850	920	170
Családok száma 2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Az intézménnyel kapcsolatban álló családok túlnyomó többsége szegénynek mondható. Közel azonos a közepes anyagi körülmények között élő családok aránya, a jó és a nagyon jó körülmények között élő családok aránya szintén azonos, de ez az arány jóval elmarad a szegény családok arányától. A mélyszegénységben élő családok szintén beazonosíthatóak a településen.

² 2011-ig a család- és gyermekjóléti feladatokat az Enyingi Egyesített Szociális Intézmény útján biztosította az önkormányzat.

Családok káros szenvedélyei:

	Túlzott alkohol-fogyasztás (családok száma, becsült adat)	Erős dohányzás	Gyerme(ek) elhanyagolása	Sivár érzelmi élet	Családon belüli fizikai erőszak	Családon belüli érzelmi, verbális erőszak
Családok száma 2013	960	1440	300	400	50	900
Családok száma 2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

A káros szenvedélyek közül leggyakoribb az erős dohányzás és a túlzott alkoholfogyasztás, ez a kettő összességében több, mint kétezer családot érint. A devianciák közül – sajnos – jelen van a családon belüli erőszak és a sivár érzelmi élet.

Enying ellátási területen a 2015. év során összesen 23 család 25 veszélyeztetett gyermekét gondozták alapellátásban, 23 család 36 gyermeke állt védelem alatt, 10 család 20 gyermeke átmeneti nevelt. Összesen tehát 56 család 81 gyermeke volt gyermekvédelmi alap- vagy szakellátásban. Eseti ügyvitel 42 család 42 gyermekét érintette. Az elmúlt évben összesen 50 jelzés érkezett a szolgálathoz a 2015-ös évi beszámoló alapján, a legtöbb jelzés (34) közoktatási intézményektől. A családok elsősorban anyagi nehézségeik és gyermeknevelési problémák végett kerültek a gyermekjóléti központ látóterébe függetlenül attól, hogy önként keresték fel a szolgálatot, vagy a jelzőrendszer küldte őket.

A beszámoló alapján az igazolatlan tanórák száma jelentősen megnőtt az utóbbi években, ez is visszavezethető a következtelen nevelésre is, a szülők gyakran tehetetlenek gyermekeikkel szemben. Az 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás esetén történő családi pótlék utalásának szüneteltetésével visszaszorult az esetek száma, kevesebb gyermek, de jóval magasabb számban hiányzott igazolatlanul iskolából. A problémás családok esetében nagy probléma a családi pótlék, mint egyedüli bevétel megvonása.

Adatok a családsegítő szolgáltatást igénybe vevőkről 2015 évben

A probléma típusa	Esetek száma
Életviteli	21
Családi-kapcsolati	12
Családon belüli bántalmazás	-
Lelki-mentális	11
Gyermekevelési	5
Anyagi	53
Foglalkoztatással kapcsolatos	28
Egészségkárosodás következménye	-
Ügyintézéshez segítségkérés	32
Információkérés	48
Egyéb	-
Összesen	210
Összesenből: - több probléma együttes előfordulása	82
Krízishelyzet	12

A hatékonyság érdekében figyelemmel kísérik a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, az egyén és a család életében előforduló problémákat, azok okait és jelzik az illetékes hatóság vagy szolgáltatást nyújtó szerv felé. A hatékony segítségnyújtás érdekében a Központ együttműködik az ellátási területén működő szociális, gyermekjóléti, egészségügyi, oktatási és munkaügyi szolgáltatókkal.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

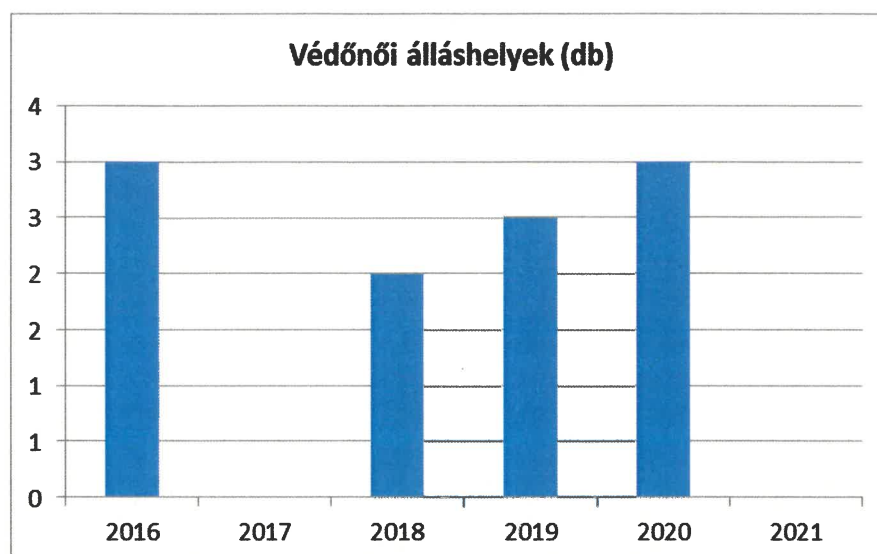
A település gyermekvédelmi jelzőrendszerének szerves részét képezi a védőnői szolgálat. Enyingen három védőnő dolgozik, akik közelről ismerik az általuk ellátott családokat, tevékenységük kiterjed az egész településre. A városban három védőnői körzetet alakítottak ki. A védőnői tanácsadó címe: 8130 Enying, Szabadság tér 16., épülete részben akadálymentes. A védőnők feladatát a munkaköri leírásában szabályozzák, mely összhangban áll a jogszabályban előírt feladatokkal.

A települések életében elengedhetetlen, hogy a szociális jelzőrendszer tagjai (családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, védőnő) folyamatosan jelezzék, milyen problémákat tapasztalnak a munkájuk során, milyen jellegű segítségkérésekkel találkoznak a mindennapokban. A Központ jelzett eseteiből az látszik, hogy általában családon belüli bántalmazás, családi konfliktus, labilis mentális állapotú személy, ellátatlan idős beteg, várandós anyák válsághelyzetével kapcsolatosak.

A védőnői adatszolgáltatás alapján elmondható, hogy mindhárom körzetben leginkább közepes, vagy jó anyagi körülmények között élnek a családok. Alacsonyabb mértékben jellemző a szegény családok aránya a településen és elenyésző a mélyszegénységben élők aránya.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	3	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	2	n.a.	-
2019	3	n.a.	-
2020	3	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Enyingen két házi gyermekorvosi körzet működik, azonban a feladatellátást egy házi gyermekorvos végzi, a I. számú házi gyermekorvosi körzet 2012.05.30. óta betöltetlen.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	3	2	n.a.	n.a.
2017	0	3	2	n.a.	n.a.
2018	0	3	2	n.a.	n.a.
2019	0	3	2	n.a.	n.a.
2020	0	3	2	n.a.	n.a.
2021	0	3	2	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az Enyingi Városi Bölcsőde és az Enyingi Szirombontogató Óvoda feladatai közé tartozik a 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeinek (pl. korai fejlesztés) jogszabály keretei közötti ellátása.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

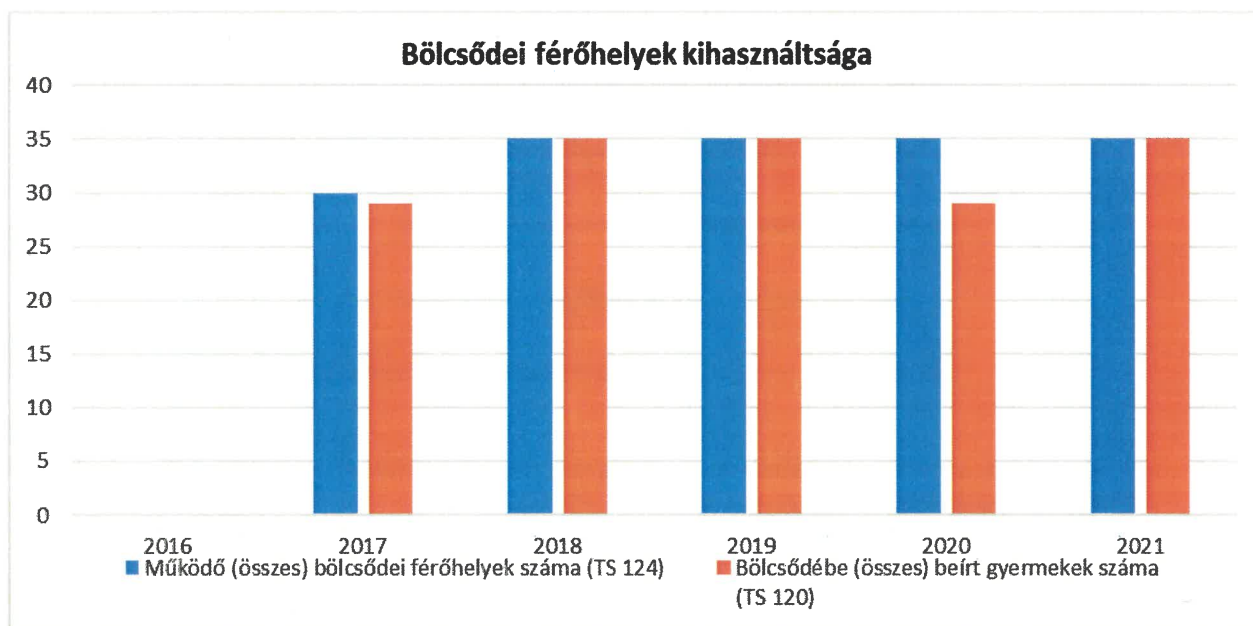
A településen élők számára a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat az Enyingi Mikrokörzeti Szociális és Gyermekjóléti Intézményi Társulás keretén belül az Enyingi Egyesített Szociális és Gyermekjóléti Intézmény látja el a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat, 2016. január 1- től pedig a jogszabályváltozásoknak megfelelően az Enyingi Család- és Gyermekjóléti Központ segítségével.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	30	29
2018	0	0	0	0	0	0	35	35

2019	0	0	0	0	0	0	35	35
2020	0	0	0	0	0	0	35	29
2021	0	0	0	0	0	0	35	35

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

2013. január 1. napjától a gyermekvédelem a területi járási hivatalokhoz került át.

A gyermekek védelmének rendszerét, annak felépítését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény III. Fejezete taglalja. A gyámhatóság főbb feladatait a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet állapítja meg. Az illetékességi területet a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV.23.) Korm. rendelet határozza meg.

A gyámhatóság részére jogszabály nem ír elő beszámolási kötelezettséget a helyi önkormányzatok felé, így ilyen irányú statisztikai kimutatások nem állnak rendelkezésünkre. A gyámhatóság a hatósági eljárások során a hatályos jogszabályokban foglaltak szerint jár el az ügyfelek ügyeinek szakszerű, gyors, hatékony, jogszerű intézése érdekében.

Az elmúlt időszakban a COVID járványra tekintettel a veszélyhelyzet ideje alatt, közel egy évig, 2020. december 5. napjától 2021. november 9. napjáig - az ügyfelekkel való személyes találkozások csökkentése és ezzel a járvány terjedésének megfékezése érdekében - a korábban hatályos jogszabály előírása szerint a gyámhatósági eljárásokban a személyes jognyilatkozatok helyett az ügyfelek írásban nyilatkoztak, a gyámhatóság a tárgyalás megtartását mellőzte. 2021. november 9. napjától ezen - meghallgatásokat érintő - korlátozások megszűntek, a személyes

jognyilatkozatok felvétele, illetőleg a tárgyalások megtartása a jelenleg hatályos jogszabályok alapján valósul meg a gyámhatósági ügyekben.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Ilyen esetben az érintettek az enyingi központ krízistelefonszámán kérhetnek segítséget.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A köznevelési és –oktatási intézmények, valamint a civil szervezetek azok, amelyek sport- és szabadidős programokat biztosítanak. Az intézmények programjai bármely tanuló számára hozzáférhetőek, természetesen ezek alapvetően a tanévben érhetőek el. Az önkormányzat a szünidőben fellépő igényeket csak részben tudja kielégíteni, de helyi civil szervezetekkel és egyházakkal együtt pénzügyi lehetőségeikhez képest az elmúlt években több napközis és egész hetes táborokkal nyújt nyári elfoglaltságot a gyermekeknek.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A szünidei gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegítkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen. A nyári gyermekétkeztetés lehetőségével több éven át élt az önkormányzat, de 2012. óta nem tudta biztosítani ezt az ellátást különös figyelemmel a jogszabályi környezet (évről-évre megújuló végrehajtási rendelet) változására és az abban foglalt feltételekre, továbbá a település anyagi lehetőségeire. (Mutatóit a 4.1.3. számú táblázat utolsó oszlopa mutatja.) Azonban 2015-től – a Gyvt- átfogó gyermekétkeztetési szabályainak módosításától – a központi finanszírozás alapján az önkormányzat ismét biztosítani tudja ezen ellátási formát.

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A kedvezményekre vonatkozó jogszabályok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, az éves költségvetési törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, az éves költségvetési törvény végrehajtási rendelete a települési önkormányzatok részére gyermekétkeztetés céljából adott évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól (2012-ben a 23/2012. (IV. 18.) NEFMI rendelet).

A fentiekben kifejtett - a településre vonatkozó - mutatók a 4.1.3. számú táblázatban találhatóak.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Kifejezetten erre irányozott programok nem kerülnek rendezésre, a jelenleg nyújtott szolgáltatások és programok bármelyikében hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek megkülönböztetés és akadályoztatás nélkül részesülhetnek.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Önkormányzatunkhoz nem érkezett jelzés hátrányos megkülönböztetésről.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Enying szeretne tanodát kialakítani a hátrányos helyzetű gyermekek részére.

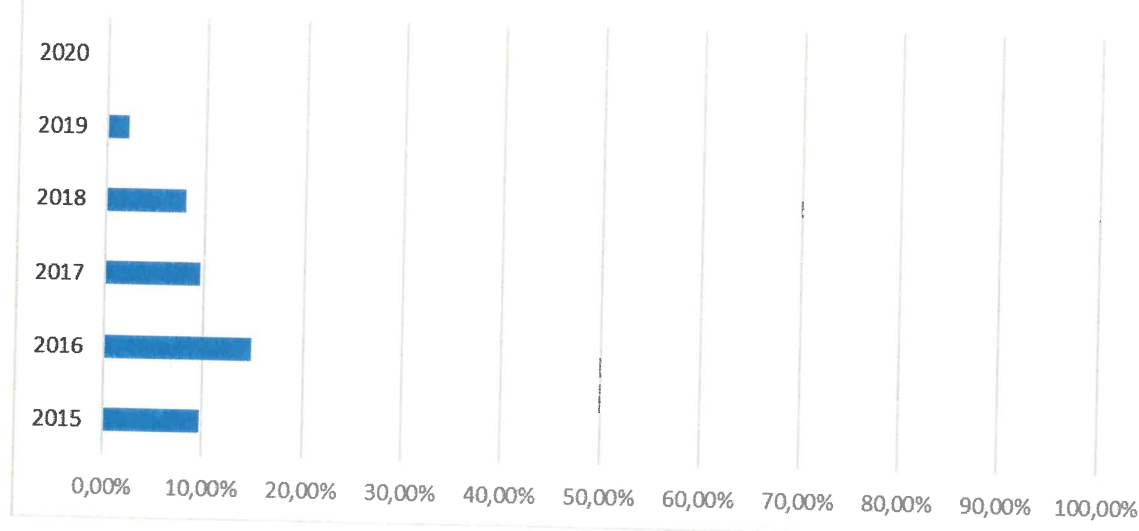
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	238	35	14,71
2017	240	23	9,58
2018	236	19	8,05
2019	235	5	2,13
2020	222	6	2,70
2021	241	5	2,07

Forrás: TeIR, KSH Tstar

**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek
aránya az óvodás gyermekekben belül**

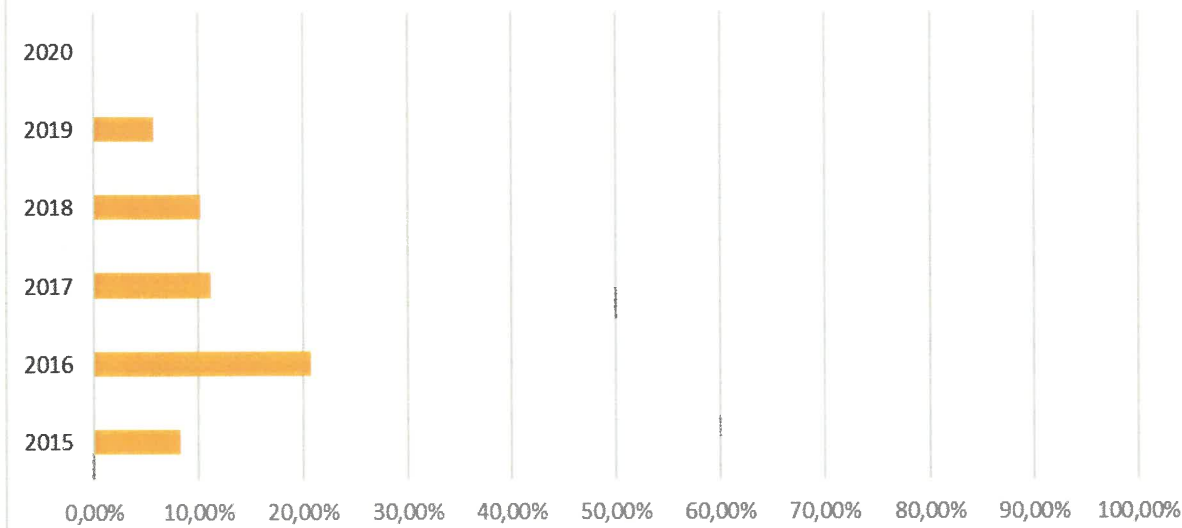

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	96	20,69
2017	n.a.	51	11,26
2018	n.a.	49	10,19
2019	n.a.	28	5,76
2020	n.a.	16	3,25
2021	n.a.	14	3,10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	7	9	0	0	0	0
2017	5	6	0	0	0	0
2018	6	8	0	0	0	0
2019	4	5	0	0	0	0
2020	3	4	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	85	8
2017	86	0
2018	72	0
2019	36	10
2020	34	9
2021	35	10

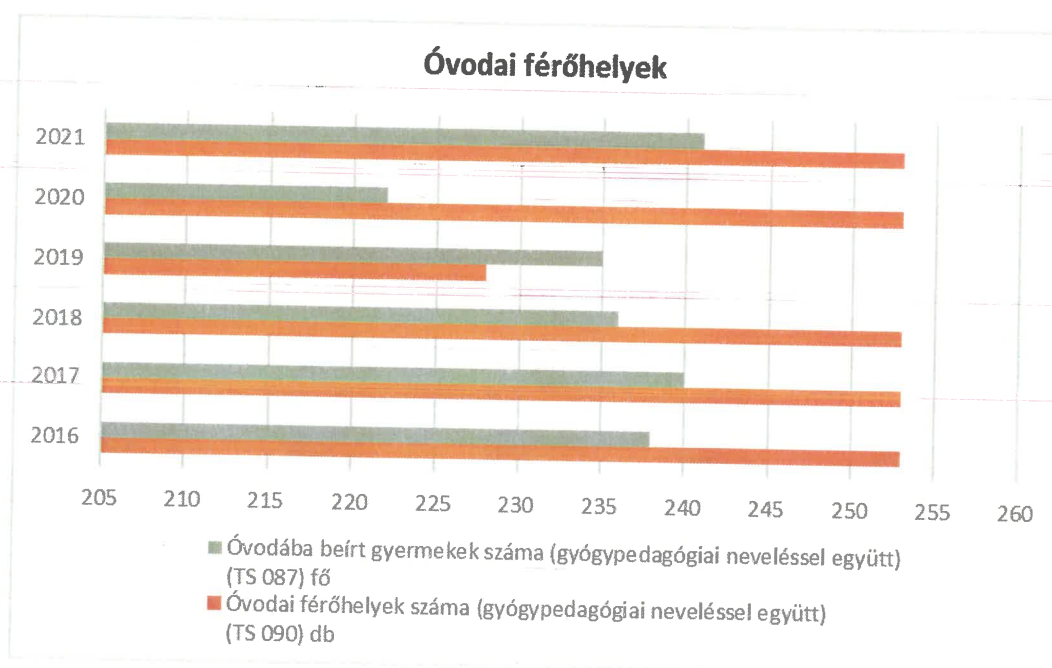
Forrás: TeIR, KSH Tstar

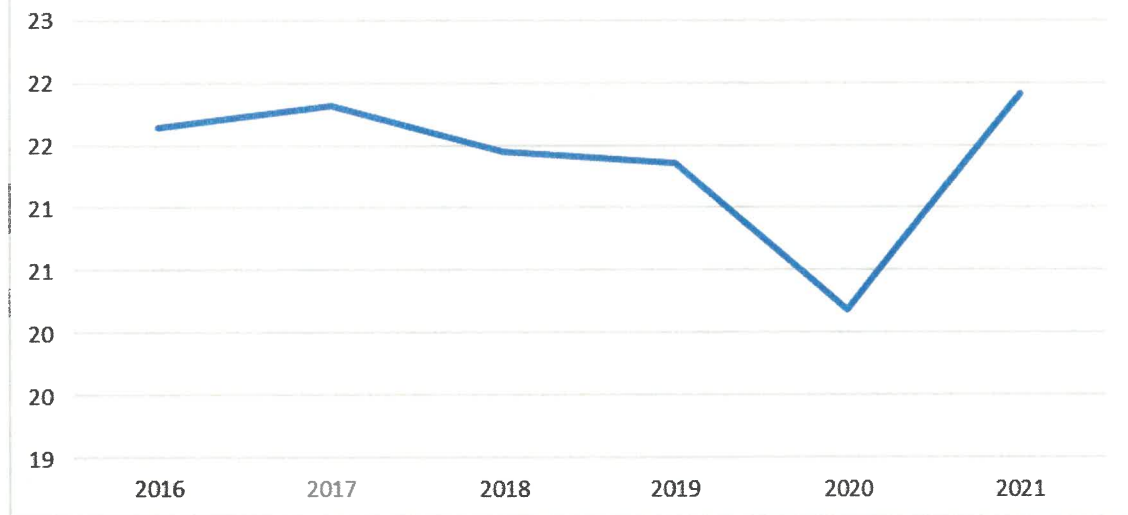
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	11	253	4	238	0	0	22
2017	n.a.	11	253	4	240	0	0	22
2018	n.a.	11	253	4	236	0	0	21
2019	n.a.	11	228	4	235	0	0	21
2020	n.a.	11	253	4	222	0	0	20
2021	n.a.	11	253	4	241	0	0	22

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

**Egy óvodai gyermekcsoportra
jutó gyermekek száma (TS 089)**

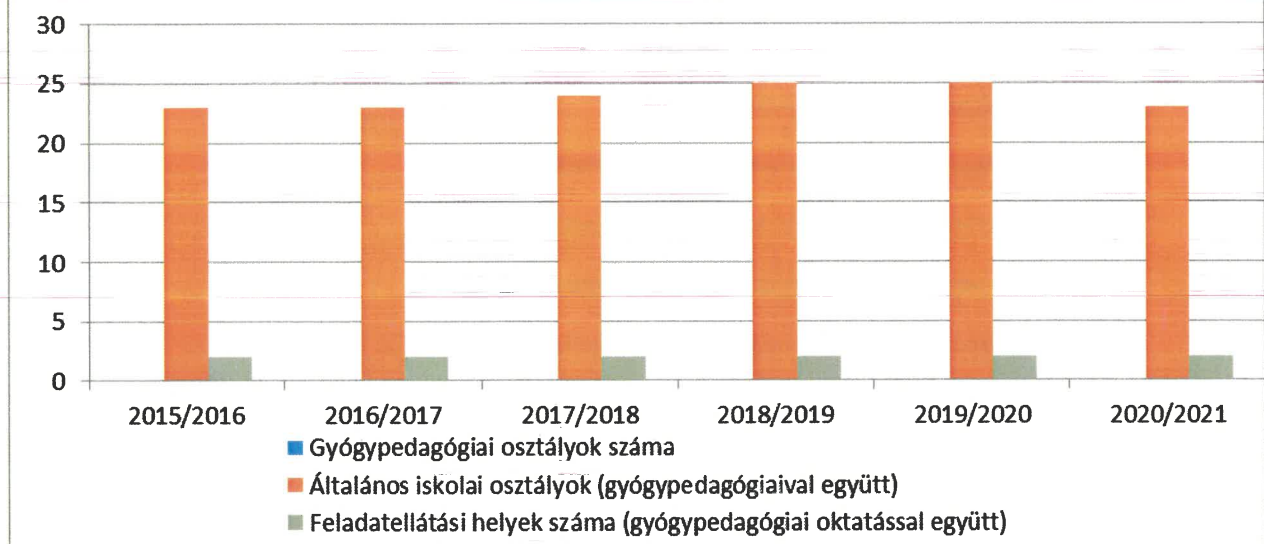

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	23	2	20,17	9,05
2017	0	23	2	19,70	9,05
2018	0	24	2	20,04	9,56
2019	0	25	2	19,44	9,88
2020	0	25	2	19,72	3,45
2021	0	23	2	19,61	10,20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Általános iskolák adatai - gyógypedagógia

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	66
2017	59
2018	51
2019	65
2020	53
2021	60

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat. Településükön nincs hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás-nevelés területén. Az intézmények közötti és intézményen belüli elkülönítés sem fordul elő.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A településen nincs erre vonatkozó adat.

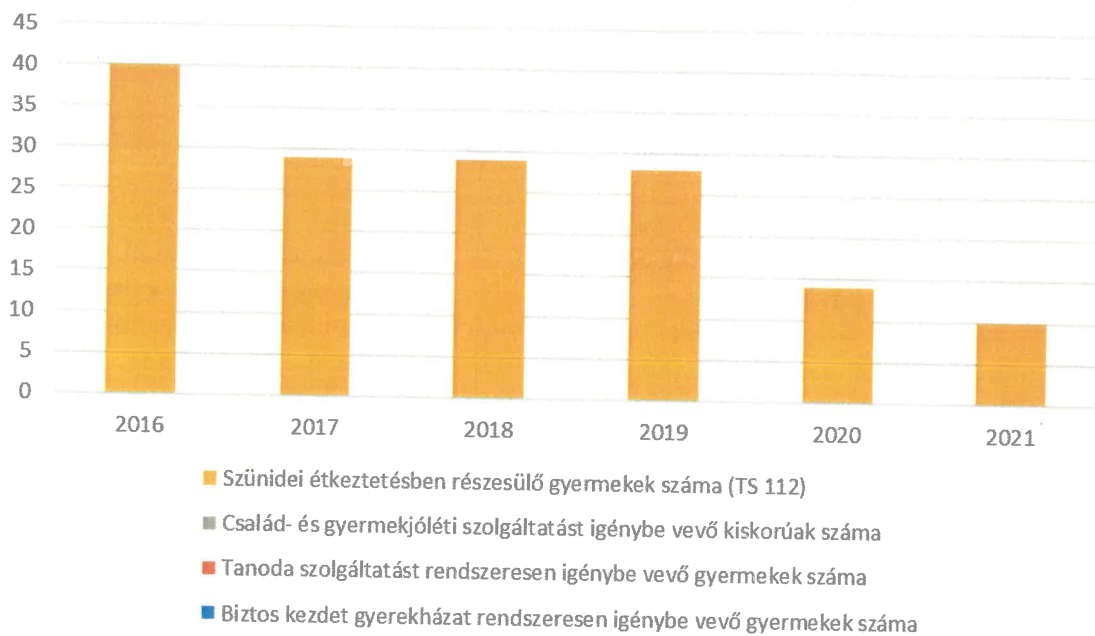
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az önkormányzat külön figyelmet szentel a hátrányos helyzetű gyermekek egészségvédelmére és kiemeli a családsegítő szolgáltatásokkal való együttműködés fontosságát a hátrányos helyzetű gyermekek felkutatásában és felzárkóztatásában, egészségügyi célú prevenciójában.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjölési szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	40
2017	n.a.	n.a.	n.a.	29
2018	n.a.	n.a.	n.a.	29
2019	n.a.	n.a.	n.a.	28
2020	n.a.	n.a.	n.a.	14
2021	n.a.	n.a.	n.a.	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A jogszabályi környezet változása okán az óvodai, iskolai szociális munka erőforrását bővíteni kell	Lehetőleg pályázati forrás igénybevételével bővítés, esetlegesen új módszertanok bevezetése, munkavállalók felvétele
HH és HHH adatok közötti nagymérvű különbség → feltételezhetően nem működik megfelelően a nyilatkoztatás → nincsenek megbízható adatok a HHH gyerekekről. Információ hiány tapasztalható a hátrányos helyzetű gyermekek, illetve a halmozottan hátrányos helyzetűek intézményi beazonosítása területén, HHH családok életmódjáról, a támogatások célzottságáról. Nincsenek megbízható adatok a HHH gyerekek fejlődését segítő támogatások hatásáról.	1. A szociális ellátórendszerben dolgozók bevonásával szükséges a településen megteremteni a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó adatszolgáltatást. 2. tájékoztatás a HHH státusz előnyeiről (védőnői hálózat, óvodapedagógusok és iskolai pedagógusok, családsegítő szolgálat munkatársai, jegyző) 3. adatgyűjtés és folyamatos aktualizálás, „HHH térkép” készítése
A humán területen érzékelhető pedagógus, szociális munkás szakemberek hiánya.	Humánkapacitás fejlesztése, továbbképzések szervezése, enyingi életpálya modell kidolgozása, fiatal pályakezdő szakemberek településre vonzása.
A hátrányos helyzetű gyerekek továbbtanulását, tehetséggondozását támogató programok hiányoznak.	Uniós pályázati források bevonásával ösztöndíj program indítása.
SNI-s gyermekek fejlesztésekhez szükséges eszközpark és szakemberek az igénynél kisebb arányba állnak rendelkezésre.	Uniós pályázati forrás bevonásával óvodai fejlesztő eszközök beszerzése, fejlesztő pedagógus óraszámának növelése.
Óvodás, iskolás gyermeket nevelő HH-ás családok információhoz jutása nehézkes.	Uniós pályázati forrás bevonásával szülőakadémia keretében tudásfejlesztés, információ átadás.
Korai iskolaelhagyás	Iskolai mentor alkalmazása
A településrészekén nincsen a megnövekedett igényeket kielégítő játszótér.	Közterületi játszótér építése Balatonbozsokon és Alsótekeresen.
Kossuth utcai és Vas Gereben utcai óvodák épülete elavult.	Óvodák korszerűsítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

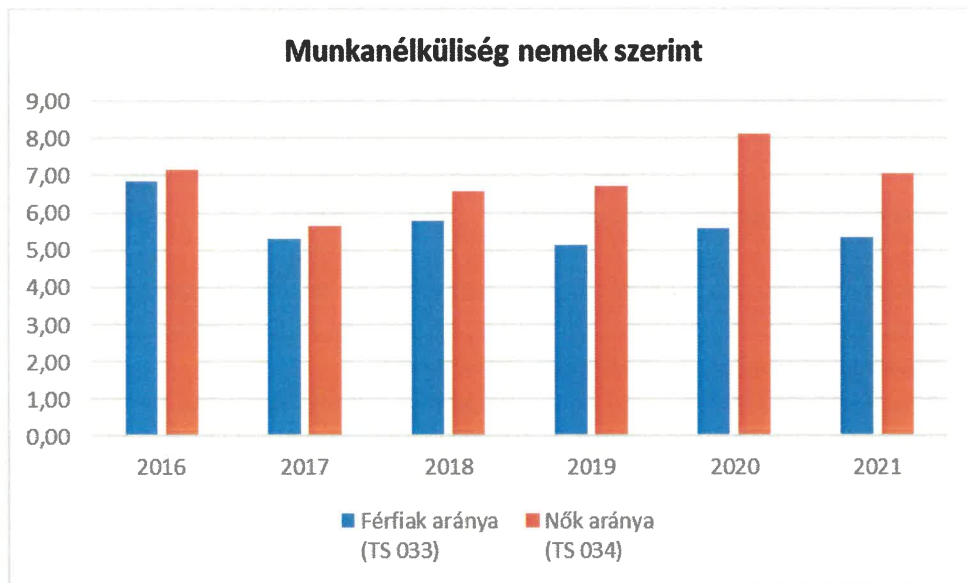
- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	6,84	7,16	7,00%
2017	5,31	5,63	5,47%
2018	5,78	6,56	6,17%
2019	5,12	6,72	5,92%
2020	5,57	8,12	6,85%
2021	5,32	7,06	6,19%

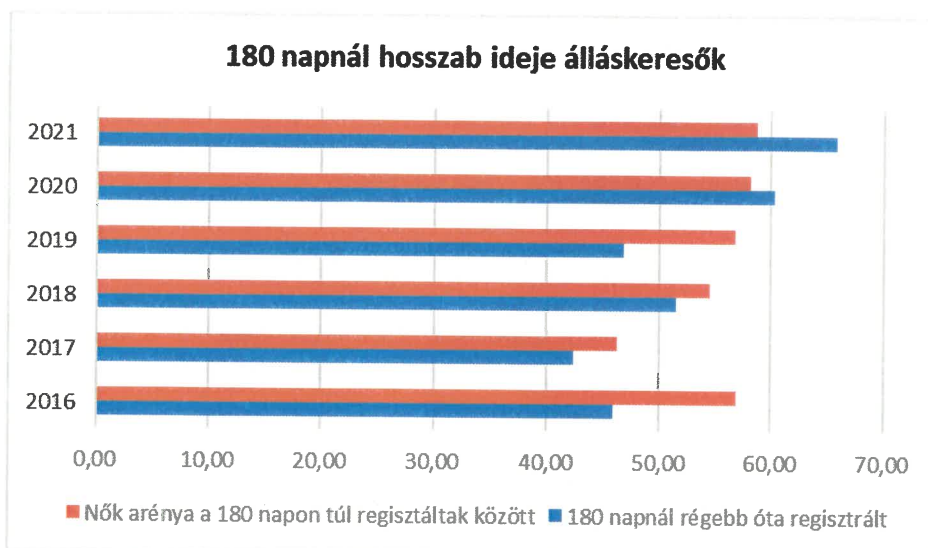
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	45,9	56,95
2017	42,35	46,3
2018	51,42	54,48
2019	46,82	56,8
2020	60,33	58,15
2021	65,81	58,66

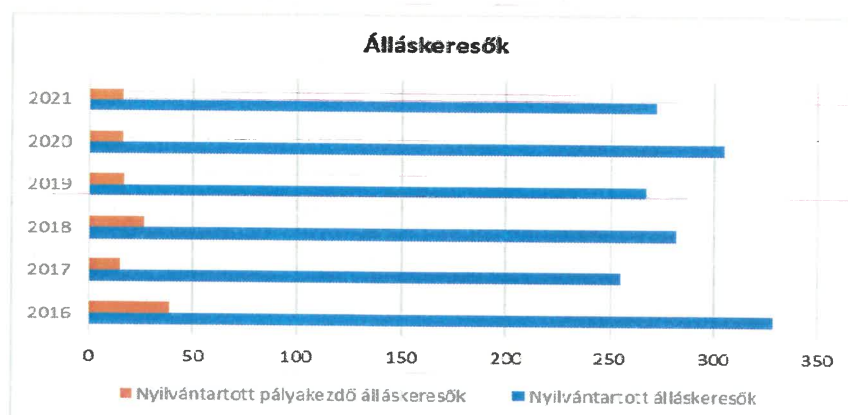
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	329	39
2017	255	15
2018	282	27
2019	267	17
2020	305	16
2021	272	16

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 5.1.1. számú táblázat azt mutatja be, hogy az aktív korú lakosságból a munkanélküliség a nőket jobban érinti. Ennek alapvető okai a következők: kevés a helyben található munkahely és alacsony a nők iskolai végzettsége.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nincs olyan adat, amely a foglalkoztatást segítő és képzési programok résztvevőinek nemekre vonatkozó arányainak vizsgálatát lehetővé tenné.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A gyűjtött adatok szerint a munkanélküli nők több mint felét a 8 általánossal, vagy ennél alacsonyabb végzettséggel rendelkezők teszik ki. Ez a tény még inkább szükségessé teszi, olyan intézkedés meghozatalát, amellyel a munkanélküli nők képzését segíti elő, lehetőség szerint helyben megvalósítva.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A foglalkoztatási, illetve munkaerő-piaci ellátásokról, szolgáltatásokról ld. a 3. 3. pontot.

Az Enyingi járásban a nők foglalkoztatási rátája elmarad a férfiakétól, ennek az eltérésnek az egyik oka, hogy nők szülés után átlagnál lényegesen később térnek vissza a munkaerőpiacra, sokan közülük gondozzák a fogyatékos, idős hozzátartozókat is. Ráadásul az Enyingi járás gazdasági szerkezetében a megyei iparral szemben a mezőgazdasági struktúra dominál, így a nők munkaerőpiaci integrációja fokozott kihívásokkal küzd, egy erősen öregedő helyi társadalomban. Ezen a helyzeten csak széles társadalmi összefogással, fejlesztő-támogató, motiváló szakmai szolgáltatásokkal, a Fejér Megyei és a Járási Foglalkoztatási és Gazdaságfejlesztési Stratégiával összhangban lehet csak változtatni, a munkaadók és tágabb társadalmi környezet attitűdjének formálásával együtt, szoros együttműködésben az EFOP-1.2.6 Családbarát ország kiemelt felhívás megvalósítójával.

Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatai alapján az Enyingi járásban a munkaképes korú (18-59 éves) férfiak aránya 63,014 százalék, a munkaképes korú (18-54 éves) nők aránya pedig 49,01 százalék volt. Ugyanebben az évben 100 munkaképes korú férfira 8,763 fő regisztrált munkanélküli férfi jutott, míg 100 munkaképes korú (18-54 éves) nőre 9,516 fő regisztrált munkanélküli nő.

Az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézetnek 2015-ben volt egy kutatása, amelynek célja volt a kismamák, kisgyermekes nők visszatérési esélyeinek, illetve a kisgyermekes pályakezdők munkába állási esélyeinek empirikus kutatása a foglalkoztatáspolitikai eszközök és a családtámogatási modellek viszonyrendszerében Magyarországon, különös tekintettel a nők életstratégiájára vonatkozóan. A kutatásban kisgyermekes nőnek tekintették a kutatók a hat éven aluli gyermeket nevelő nőket. A válaszadók szerint Magyarországon a gyermekvállalás

hátrányosan érinti a nők elhelyezkedési esélyeit, minél több gyermeket vállalnak, annál inkább hátrányos helyzetbe kerülnek a munkavállalás során. A megkérdezettek negatívabbnak vélik a gyermekvállalás hatását az elhelyezkedésre általánosságban, mint saját magukra vonatkoztatva. Jellemző, hogy a válaszadók szerint a kisgyerekesek problémáinak megoldása elsősorban a család és az állam együttes feladata. A magasabb iskolai végzettségűek és a kevesebb gyermeket vállalók nagyobb arányban mennek vissza az előző munkahelyükre a gyerekekkel otthon töltött időszak után. A megkérdezettek harmada nem dolgozott a legkisebb gyermek születése előtt. A munkaerőpiacról történő kiesés nem csak és nem elsősorban a szaktudás avulása miatt jelent nagy hátrányt a kisgyerekes nőknek. Fontos probléma lehet a kapcsolati háló gyengülése, ám a szakmai, munkahelyi kapcsolatok ápolása segítheti a visszatérést. A megkérdezettek több mint fele tartotta a kapcsolatot a munkahelyével, a gyermekével otthon töltött időszakban. A magasabb iskolai végzettségűek nagyobb arányban tartják a kapcsolatot a munkahelyükkel. Minden tízedik megkérdezett dolgozik vagy dolgozott a gyermekével otthon töltött időszak alatt, leginkább anyagi okok miatt. A kisgyermekes nők döntő többsége szerint minden szempontból a legkisebb gyerek három éves korában lenne ideális munkába állnia, ám a főállásban dolgozók 40 százaléka ennél hamarabb kezdett dolgozni. A megkérdezettek csaknem fele az előző munkahelyére ment vissza vagy szeretne visszamenni. Leginkább az állami/önkormányzati intézményeknél dolgozók és a diplomások szeretnék visszamenni, illetve mentek vissza a szülés előtti munkahelyükre. A kisgyerekes nők egy része szeretne valamilyen formában visszatérni a munkaerőpiacra, ehhez leginkább képzésre, tájékoztatásra és legfőképpen családbarát környezetre lenne szükségük. A válaszadóknak azonban van egy olyan csoportja, akik csak anyagi kényszerből vagy egyáltalán nem kívánnak munkába állni. A kisgyerekes nők munkába állásának legfőbb motivációja a fizetés, a második helyen a felnőtt társaság iránti igény áll. A szakmai ambíció csak kevesek döntésében kap szerepet. A gyerekszám emelkedésével csökken az előrelépés, a szakmai ambíciók, a felnőtt társaság és a jövőbeni magasabb összegű GYED mint motivációs tényező szerepe. Általánosságban elmondható, hogy minél több gyereke van valakinek, annál inkább jellemző, hogy a fizetés az egyetlen fontos szempont a munkavállalás során. A GYES-ről, GYED-ről való visszatéréskor, a munkahely kiválasztásánál a legfontosabb szempontok: 1) fizetés, 2) a munkaidő megfeleljen az óvodai/bölcsődei menetrendnek, 3) biztos állás legyen, 4) a gyerek betegsége esetén otthon maradhasson. A karrierépítés és a munka érdekessége háttérbe szorul.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Az e pontra vonatkozó jogszabályi környezet és rendelkezések tekintetében ld. a pénzügyi és természetbeni szociális ellátásokról szóló 3.3. pontot, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokhoz történő hozzáférésekről szóló 3.5. pontot, valamint a gyermekek helyzetéről szóló 4. pontot.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, mini bölcsődében, családi bölcsődében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde - A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. Bölcsődei ellátás Enyingen megoldott, jelenleg 35 ellátását biztosítja.

A mini bölcsőde - olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a 43. § szerinti bölcsődei intézményhez képest kisebb létszámú csoportban, valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést. Enyingen nincs mini bölcsődei ellátás, tekintettel arra, hogy a létszám a bölcsődei ellátás működtetését indokolja.

A munkahelyi bölcsőde - olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a foglalkoztató, vagy a foglalkoztatóval kötött megállapodás alapján a Gyvt. 5. § s) pontja szerinti fenntartó tart fenn, elsősorban a foglalkoztatónál keresőtevékenységet folytató személyek gyermekei bölcsődei ellátásának biztosítására. A foglalkoztatóval kötött megállapodás alapján a Gyvt. 5. § s) pontja szerinti fenntartó által működtetett szolgáltatásra is a munkahelyi bölcsődére vonatkozó szakmai és finanszírozási szabályokat kell alkalmazni. Enyingen nincs munkahelyi bölcsőde.

Családi bölcsőde - olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben biztosít. Családi bölcsőde Enyingen nincs.

Alternatív napközbeni ellátás - a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

a) a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,

b) a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés,

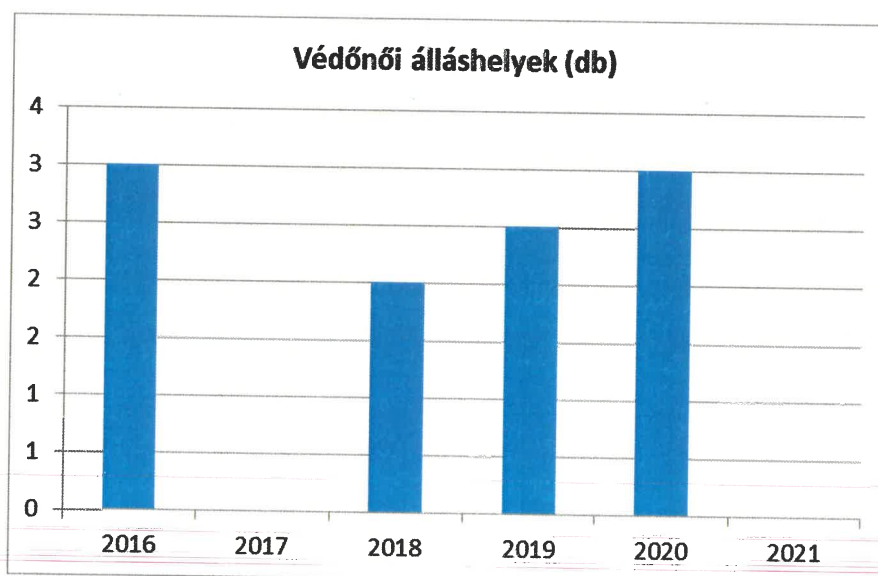
feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges - jogszabályban meghatározott - személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda - Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §) Az ellátás Enyingen megoldott.

Általános iskola - Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg. Az ellátás Enyingen megoldott.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	3	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	2	n.a.	-
2019	2,5	n.a.	-
2020	3	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

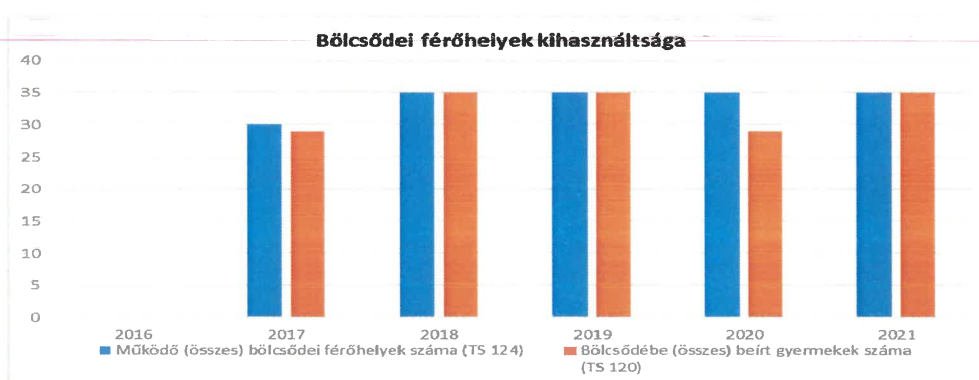

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	30	29
2018	0	0	0	0	0	0	35	35
2019	0	0	0	0	0	0	35	35
2020	0	0	0	0	0	0	35	29
2021	0	0	0	0	0	0	35	35

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja. A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket. Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz történő hozzáférésről. (ld. a 3.5. pontot)

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt.

A rendőrségi feljelentések száma általában alulmarad a tényleges esetek számától. Településünkön a bántalmazott nők a családsegítő szolgálattól kérhetnek segítséget, és tanácsadást.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Enying 50 km-es körzetében 1 db önkormányzati anyaoththon van Székesfehérváron, ahol leginkább a helyi jelentkezőket fogadják. Székesfehérváron kívül elérhető közelségben még Ajkán található anyaoththon.

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások elérhetőségéről, illetve kapacitásáról a családsegítő szolgálat nyújt információt. Erre azonban csak akkor van lehetőség, ha az ilyen helyzetben lévő nő felkeresi a szolgálatot, de ez nem minden esetben történik meg. Miután az ilyen eseteket nehéz kideríteni, nagy hangsúlyt kell fektetni, arra, hogy a jelzőrendszer működjön, az abban működő szervezetek, személyek teljesítsék jelzési kötelezettségüket, illetve a kríziskezelésben is tevékenyen részt vegyenek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezette vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. Az adatgyűjtés a nők adott településen való közéleti részvételét térképezi fel.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nálunk jelenleg nincs ilyen program, nem tudunk róla, hogy lenne ilyen szervezet vagy kezdeményezés sem helyileg, sem a környéken.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők rugalmas foglalkoztatását biztosító vállaltok, foglalkoztatók hiánya, a család és a munka összeegyeztetését segítő szolgáltatások, tanácsadások és képzések hiánya	Vállalati, foglalkoztatói szemléletformáló programok. Család és munka összehangolását segítő képzések, tanácsadó szolgáltatások.
A nemek esélyegyenlőségével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok. Munkáltatók béradatai, foglalkoztatásba kerüléssel kapcsolatos tapasztalatok hiányosak.	Adatgyűjtés a különböző statisztikai mutatók nemek szerinti megoszlásáról a releváns helyi partnerek bevonásával. Adatelemzés és problémafeltárás a nők esélyegyenlősége tekintetében. A nemek eltérő helyzetének, igényeinek ismeretén alapuló elemzése, a nemekre érzékeny, a nők és férfiak egyenlőségét szem előtt tartó tervezés és döntés.
Nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (nincs családok átmeneti otthona és anyaoththon a településen), tájékozottság hiánya az igénybevevők részéről.	Családok átmeneti otthona és anyaoththon működtetése. Tájékoztatás a környéken elérhető ilyen típusú intézményekről.
Roma lányok számára esélynövelő programok nehezen elérhetőek. A „Nő az esély” kiemelt programba való bekapcsolódás lehetőségével kevesen éltek motiváció hiány miatt.	Motivációs tréningek tartása. Roma lányok foglalkoztatását, képzését támogató program indítása és megvalósítása.
Nők alacsonyabb részvétele a munkaerőpiacon, atipikus foglalkoztatási formák nem terjedtek el, család és karrier összehangolásának nehézségei. A nők életében a munka és a család összehangolása, a nők munkaerő-piaci helyzetének javítása e cél megvalósulásnak elősegítése tanácsadói, képzési és szolgáltatási kapacitásfejlesztéssel a helyi igényekhez igazított módon. Középtávú cél a munkáltatók és a munkavállalók helyi szintű együttműködésének javítása a család és a munka összeegyeztethetőségének érdekében, a magánélet és a munka összehangolását segítő támogató szolgáltatásokat nyújtó	Család és Karrier Pont létrehozása

szolgáltatók és a velük együttműködő közösségek működési feltételeinek megteremtése. Hosszú távon cél az atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése, elterjesztése a részmunkán és a távmunkán kívül az önfoglalkoztatás, a bedolgozás, az egyszerűsített vagy alkalmi munka, a job sharing és a munkaerő-kölcsönzési formák, az új típusú munkaidő modellek népszerűsítésével és a bevezetés lehetőségének ismertetésével.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók: A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
 2. hozzátartozói
- nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

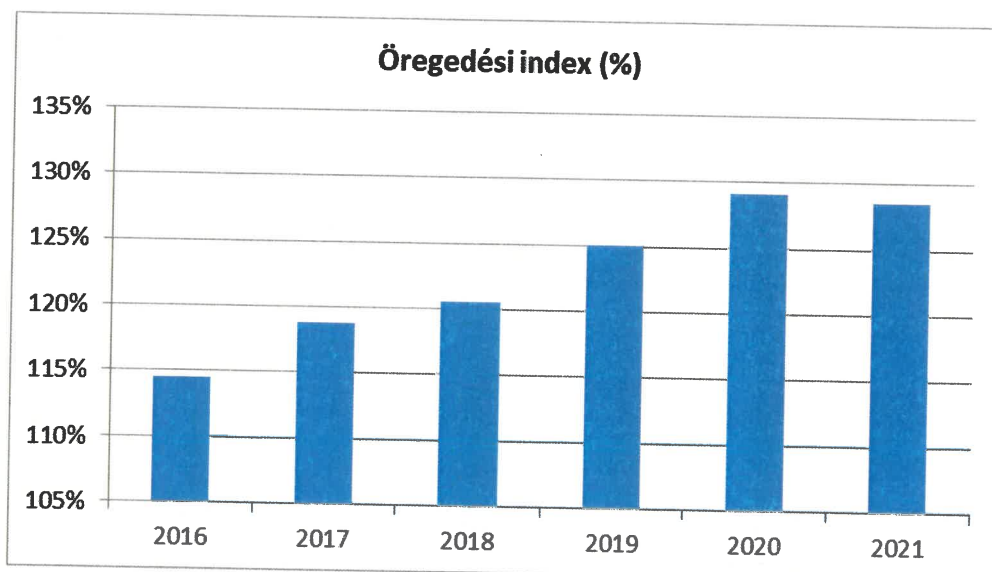
Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a járási hivatal állapítja meg.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 151	1 005	114,53%
2017	1 176	990	118,79%
2018	1 199	995	120,50%
2019	1 249	999	125,03%
2020	1 279	991	129,06%
2021	1 276	993	128,50%

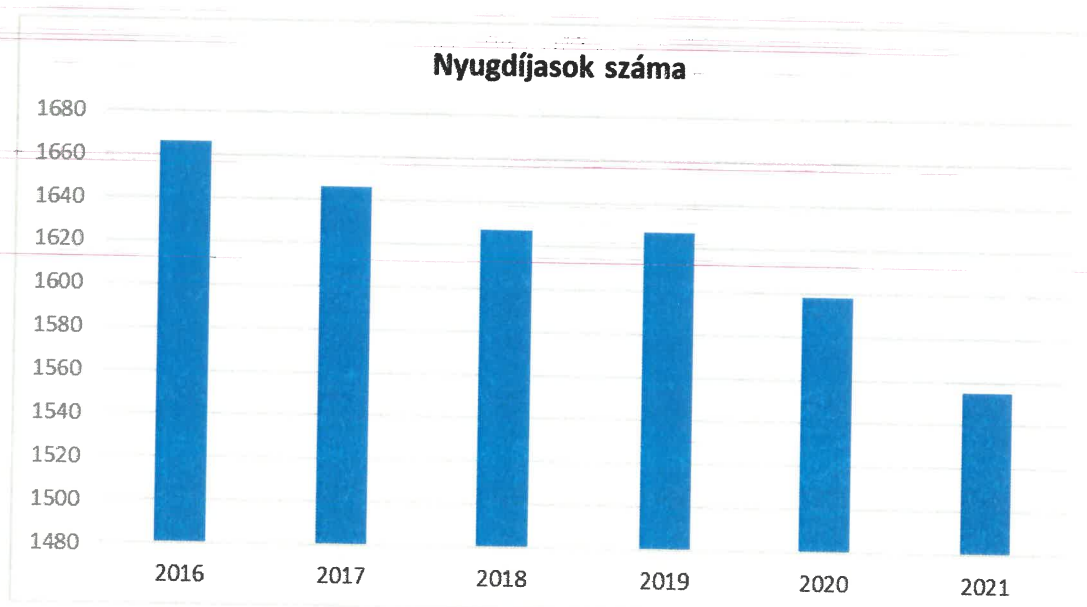
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

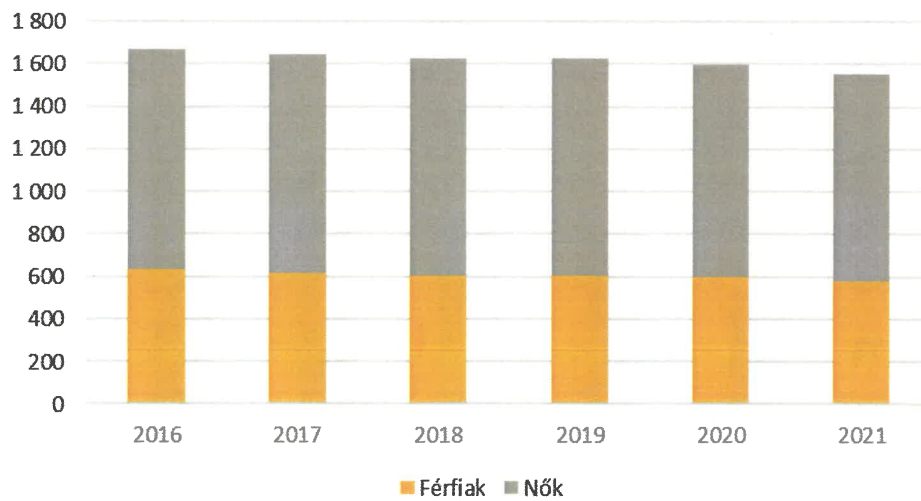
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	632	1 034	1666
2017	613	1 033	1646
2018	606	1 021	1627
2019	602	1 025	1627
2020	597	1 001	1598
2021	582	973	1555

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

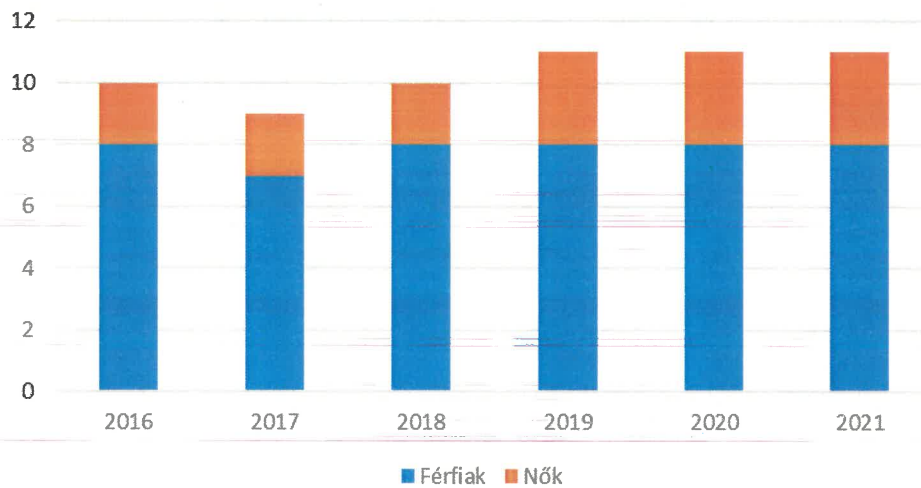

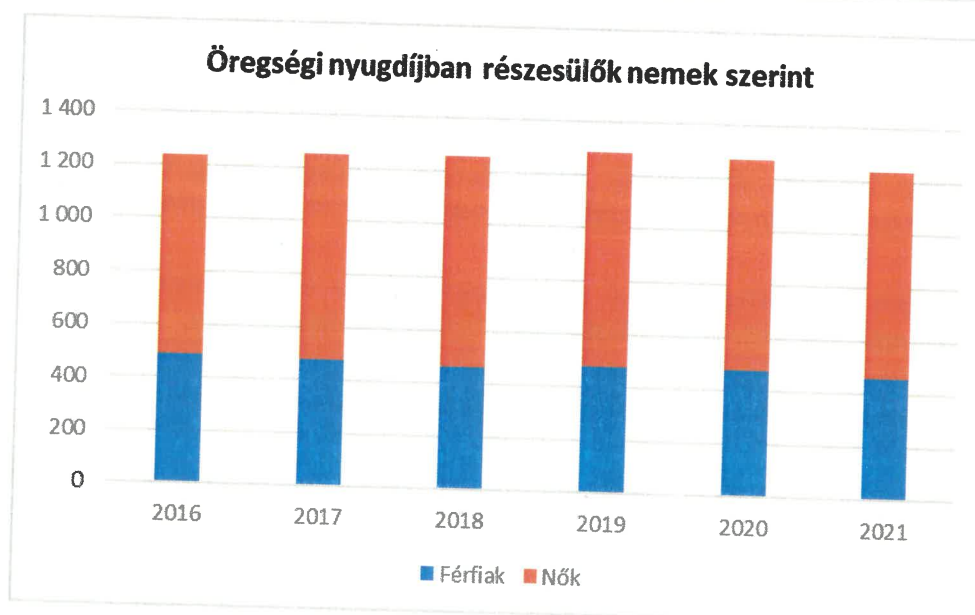
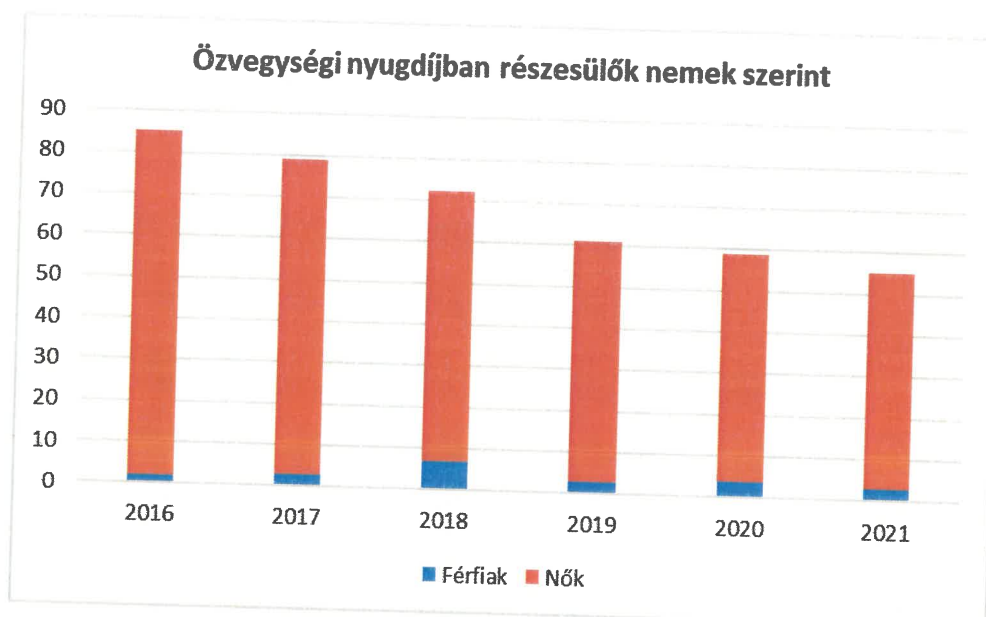
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	8	2	487	751	2	83	0
2017	7	2	479	774	3	76	11
2018	8	2	464	792	7	65	9
2019	8	3	476	808	3	58	10
2020	8	3	476	794	4	55	11
2021	8	3	459	779	3	52	10

Forrás: TelR, KSH Tstar

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségterítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti. Erről ld. még a 3. 3. pontot.

Az idős nemzedék esélyegyenlőségének állapotát alapvetően meghatározzák a megélhetési források, a munkaerő-piaci jelenlét, valamint a nyugdíjjal és egyéb rendszeres jövedelemmel való rendelkezés.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Fontos figyelemmel kísérni a nyugdíj alsó korhatárát megközelítő 50 évesekre is, hiszen köztudott, hogy már e korosztály esetében felgyorsul a munkaerő-piacról való kilépés, és azok esetében a szociális kirekesztődés, akik munkanélkülivé váltak, ugyanakkor még nem szereztek jogosultságot a nyugellátásra.

Az adatgyűjtés célja, hogy feltérképezze az idős korosztály (jellemzően az 55 év felettiek) foglalkoztatottsági mutatóit. A településen élő idősebb korosztály munkaerő-piaci mutatói

ravilágítanak arra, hogy milyen arányú a foglalkoztatottságuk, és hogy a már nyugdíjas személyek vállálnak-e munkát kereset-kiegészítésként.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	329	255	282	267	305	272
41-45 év (TS 042)	Fő	30	22	26	32	36	31
	%	9,12%	8,63%	9,22%	11,99%	11,80%	11,40%
46-50 év (TS 043)	Fő	26	29	23	22	28	28
	%	7,90%	11,37%	8,16%	8,24%	9,18%	10,29%
51-55 év (TS 044)	Fő	44	18	20	20	38	32
	%	13,37%	7,06%	7,09%	7,49%	12,46%	11,76%
56-60 év (TS 045)	Fő	38	27	29	31	31	34
	%	11,55%	10,59%	10,28%	11,61%	10,16%	12,50%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	39	38	47	40	41	47
	%	11,85%	14,90%	16,67%	14,98%	13,44%	17,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősor, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az adatgyűjtés során megállapítást nyert, hogy sem az önkormányzat nem támogatott olyan programokat, amelyek a tevékeny idősor lehetőségét teremtenék meg.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, a területileg illetékes munkaügyi központtól arról kértünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van településünkön és ezek közül hányan 55 év feletti, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év feletti aránya.

Miután az eredmények azt mutatják, hogy más korcsoporthoz képest az idősebb korosztályban magasabb a munkanélküliek száma, intézkedéseket kell megfogalmazni a foglalkoztatás előmozdítására (pl. pályázatokkal, foglalkoztatás segítő programokkal).

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősor egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Alapszolgáltatások - A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászoruló részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Szakosított ellátási formák - Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

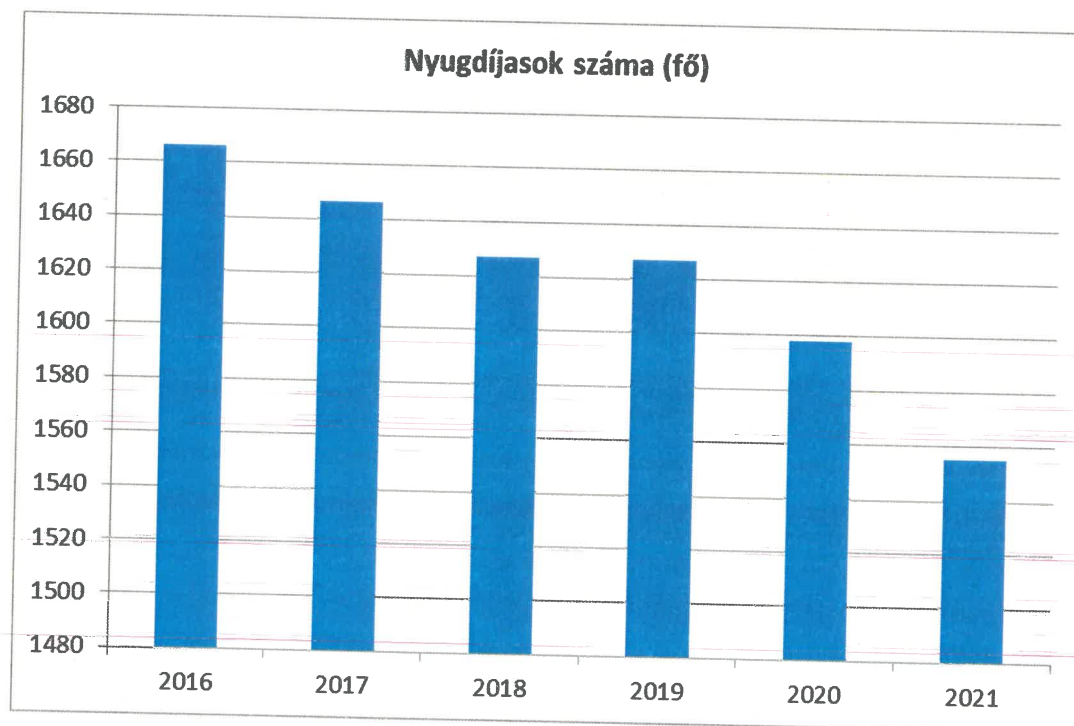
Az alapszolgáltatásokról és szakosított ellátási formákról – köztük az idősok érdekében szervezett szolgáltatásokról - ld. a 3.5. pontot.

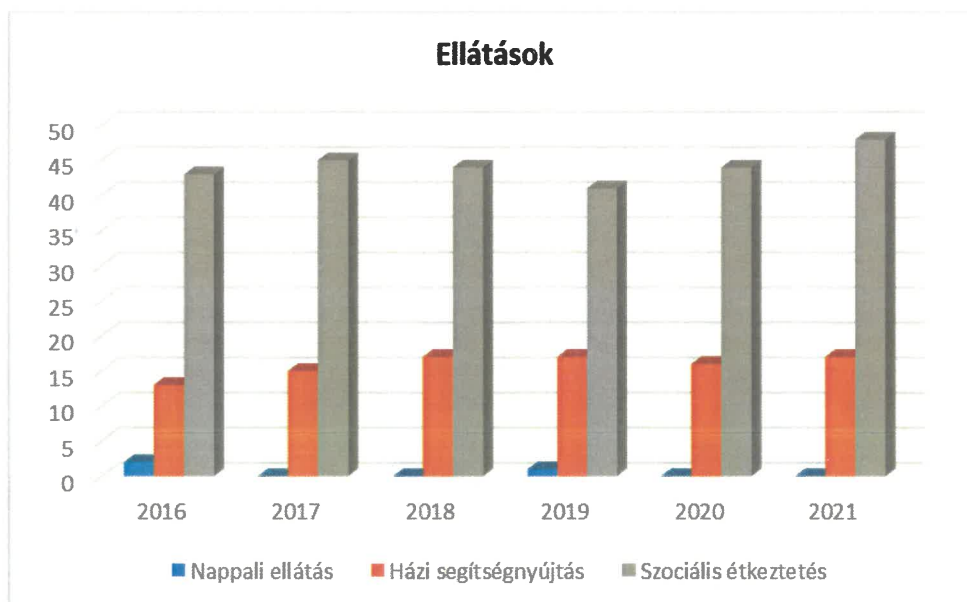
6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	1 151	2	13	43
2017	1 176	0	15	45
2018	1 199	0	17	44
2019	1 249	1	17	41
2020	1 279	0	16	44
2021	1 276	0	17	48

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősebb korosztály számára is elérhetők a közművelődési, kulturális szolgáltatások. A települési kulturális programok, események, intézmények biztosítják az idősebb korosztály hasznos szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését.

b) idősek informatikai jártassága;

A tevékeny időskort az élethosszig tartó tanulás, a számítógép felhasználói és az infokommunikációs ismeretek gyarapítása is kedvezően befolyásolja.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A település igyekszik az idősebb korosztályok igényeit szolgáló programok segítségével biztosítani az aktív időskor lehetőségeit.

A városban nyugdíjas klubok is működnek. A nyugdíjas klubokban és az idősek ellátását biztosító intézményben évente több előadást, rendezvényt tartanak és ezek a rendezvények biztosítják az idősek számára a közösséghez tartozás lehetőségét.

Az idősek számára legjobban elérhető kulturális intézmény a Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár, amely alapszolgáltatásaival és különböző jellegű rendezvényeivel biztosítja az idősek kulturális igényeinek kielégítését. A városi könyvtár idősek általi látogatottsága magasabb a lakosság többi rétegét tekintve.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Aktív, munkaképes idősek, nyugdíjasok	Nyugdíjas szövetkezet létrehozása, rugalmas

szeretnének újra visszatérni a munkaerőpiacra a növekvő anyagi terhek miatt.	foglalkoztatásszervezési módok biztosítása.
Igényeknek megfelelő egészségügyi ellátás hiánya (demencia kezelése nem megoldott, hospice szolgáltatás nem megoldott a településen).	Igényfelmérés és igényeknek megfelelő intézményi hálózat kialakításában közreműködés. Prevenció (aktív időskor kereteinek megszervezése, pl. önkénteskedés).
Idősek informatikai jártassága alacsony.	Informatikai tanfolyamok szervezése (könyvtár, releváns civil szervezetek, önkéntesek bevonásával). Informatikai eszközök hozzáférhetővé tételének propagálása
Idősek biztonságérzetének romlása.	További együttműködés a rendőrséggel és polgárőrséggel ennek javítása érdekében.
Senior korosztály tudáshasznosítása, aktív időskor lehetőségének hiánya	CÉDRUS net program

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

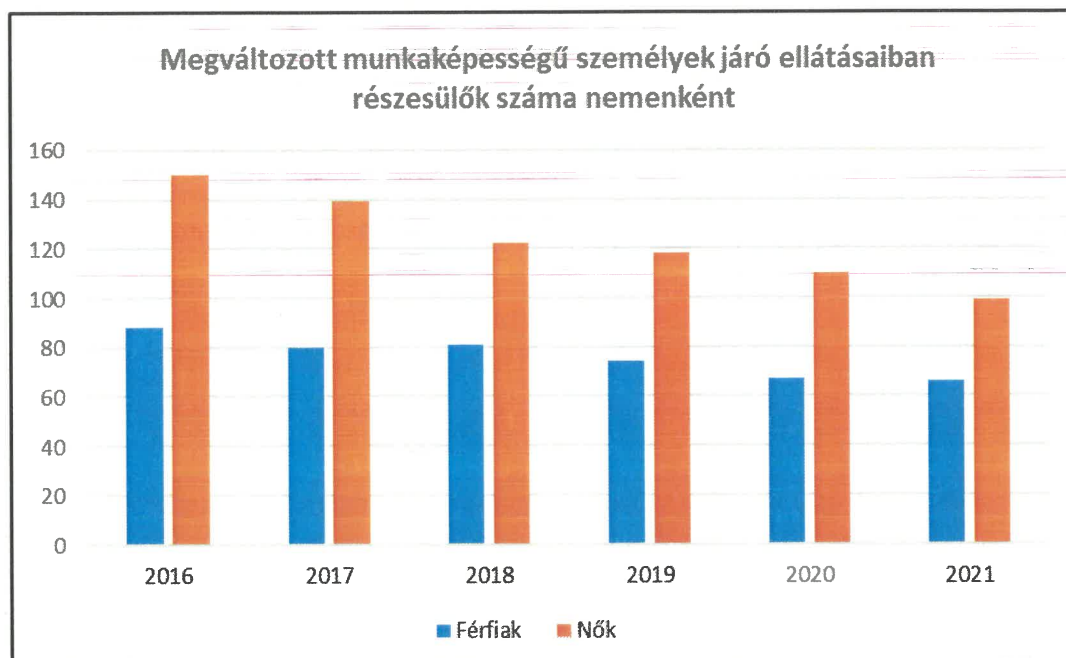
Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	88	150	238
2017	80	139	219
2018	81	122	203
2019	74	118	192
2020	67	110	177
2021	66	99	165

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés - jogszabályban meghatározottak szerint - támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Nem rendelkeznek olyan foglalkoztatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérlje, ezért a sikertelen beszoktatás következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása. Javaslat folyamatos felkutatása a fogyatékos munkavállalókkal is betölthető álláshelyeknek, fogyatékosügyi mentor, tanácsadó foglalkoztatásával a fogyatékos személyek munkahelyi kísérésének biztosítása. Önkormányzati

szakember képzése ez irányba, állami és civil munkaerő-piaci szolgáltató szervezet és a Munkaesély Szövetség bevonása a feladat megoldásába.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Ahogy azt az előző pontban is említettük, kifejezetten a fogyatékkal élő személyek igényeire kiélezett lehetőségekről nem tudunk helyi szinten, azonban történt már olyan, hogy rehabilitációban lévő személyt vettünk fel közfoglalkoztatási csoportba, de például az óvodakonyhán is dolgozik részmunkaidőben rehabilitációs foglalkoztatott.

Az enyingi Munkaügyi Központ adatszolgáltatása szerint a környéken Szabadhidvégen működik az NRB Süni Kefekészítő és Kereskedelmi Kft. illetve a Moha-Duó Kereskedő Kft. Dégen, melyek főként megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatnak.

A járási hivatal célzottan nem foglalkozik a megváltozott munkaképességű személyek elhelyezkedésének elősegítésével, de egyes bértámogatásaik az ő esetükben is igénybe vehetők.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki)

A foglalkoztatás akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgáltató sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek. Elengedhetetlen a közintézmények – az Enyingi Városi Bölcsőde esetében már megvalósult feltételek szerinti – akadálymentesítése figyelemmel a vonatkozó jogszabályokra.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést. A szolgáltatás minden igénylő számára elérhető a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden ismertetjük azokat az ellátási formákat, amelyeket jogszabályok biztosítanak a fogyatékkal élő személyek számára.

Ellátási formák:

- Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapottól eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.
- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
 1. aki közlekedőképeségében súlyosan akadályozott,
 2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.
- Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

Aktuális jogszabályok: Fot., A súlyos fogyatékosná minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/ 2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet; A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet;

Egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi CXVII. törvény;

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön nincsenek ilyen szolgáltatások, azokat a környező települések (Székesfehérvár) szolgáltató intézményein keresztül lehet igénybe venni.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Részben megoldott, részben nem.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat működtetése alatt álló települési honlap akadálymentesítése a 2020-as év során valósult meg, melynek során látássérült és képernyőolvasót használó látogatók számára is könnyebben elérhetővé váltak a honlapra feltöltött tartalmak.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen található munkahelyeknek saját felelősségre kell gondoskodniuk székhelyük akadálymentesítéséről.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Járdák állapota összességében megfelelő, de fejlesztésüket tervezi a város, akadálymentesítés a gyalogos átkelők mellett megoldott.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Az akadálymentesen megközelíthető önkormányzati fenntartású intézményeken kívül nincsenek ilyen megoldások, szolgáltatások.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az ellátási problémák többsége azonos módon keletkezik: van megfelelő szolgáltatás, de az ellátásra szoruló nem tud róla, őt nem érték el a szolgáltatást nyújtók, vagyis be sem került a rendszerbe. Van megfelelő szolgáltatás, de a szolgáltatás igénybevétele a fogyatékos személy számára nem hozzáférhető pl. az akadálymentesítettség hiánya miatt. Van akadálymentesen elérhető szolgáltatás, de a célcsoport tagja vagy saját elhatározásából, vagy gyakori tapasztalat szerint a fogyatékos személy helyett döntő család elhatározásából a szolgáltatást nem veszi igénybe, még akkor sem, ha az a fogyatékos személy életminőségét lényegesen javítaná.

Fontos annak feltárása, hogy a szolgáltatás és a szolgáltatást igénylő milyen okból nem tudott egymással segítő kapcsolatba kerülni. Az önkormányzat számára fontosak a településen élő fogyatékos személyek. Ezt különböző számukra rendezett alkalmakkal is erősíteni fogjuk.

Az alábbiakban kiemeljük azokat a területeket jogszabályi hivatkozással, amelyek a fogyatékkal élő személyek jogait biztosítják.

- Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))
- Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékoztató és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6-7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak.

- Közzolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közzolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közzolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közzolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.-7/C. §)
- Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevétele. Közhatalmú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8-10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.
- Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)
- Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.
- Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).
- Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagylétszámú ápoló -gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokká. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában. Javasoljuk megismerni a folyamat jogszabályi hátterét, valamint azokat a szakmai módszertani anyagokat, melyek ezt a közösségi alapú szolgáltatások felé való elmozdulást segítik.
- Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.
- A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a

társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19-20. §). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében. Javasoljuk, hogy legyen számukra lehetőség hozzáférni a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapjához, valamint dokumentumaihoz (<http://nrszh.kormany.hu/>), továbbá azokhoz a jogsegély szolgáltatásokhoz, amelyeket érdekvédelmi szervezeteik nyújtanak a számukra.

- A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékkal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. törvény 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviselőinek lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincs adat.

7.5 A fogyatékkal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünkön nem ismertek.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés hiányos a településen. Idősek, mozgássérültek és más fogyatékkal élők részére bizonyos szolgáltatások elérése nehéz.	Fizikai akadálymentesítéshez szükséglet felmérés elvégzése.
Információkhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatott.	Különböző információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés, különleges képzettségű szakemberek bevonása, vagy saját állományban foglalkoztatottak továbbképzése.
Középületek akadálymentesítése és a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó egyes webhelyek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott.	Fizikai akadálymentesítés. Önkormányzat és az önkormányzat által fenntartott intézmények alkalmazottainak releváns képzése.
A településen nagyon kevés az olyan cég, társaság, amely a megváltozott munkaképességű emberek (az érzékszervi látás-, hallásszervi, - mozgásszervi fogyatékkal élő emberek) foglalkoztatását (is) felvállalná.	Kapcsolódó adatgyűjtés munkalehetőségekről. Tájékoztatás, kommunikációs kampány a vállalkozások törvényi kötelezettségeiről és az igénybe vehető kedvezményeiről.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs kiépített bicikliút a Balaton irányába.	Térségi kerékpárút fejlesztés
Nem lehet megfelelően átjutni Balatonbozsok belterületén a 64-es főúton a gyalogosok számára. Rosszak az utak és a járdák állapota a település területén.	Közlekedésbiztonsági beruházások, útfelújítás, járda felújítás
A város egy részén nincs megoldva a csapadékvíz elvezetés. A város mélyebb pontjain a felgyülemlett víz és hordalék megreked, felsokasodik és elárasza a mélyebben fekvő részeket.	Csapadékvíz elvezetés.
Alternatív vízforrások felkutatása, öntöző lehetőség kiépítése, színpad felújítás, köz WC.	Zöld város program folytatása
Balatonbozsok Tornyos Iskola energetikai korszerűsítése, Polgármesteri Hivatal villamos energetikai korszerűsítése, közvilágítás korszerűsítése napelemes kandelláberekkel.	Energetikai korszerűsítés
Nincs megfelelő fogorvosi rendelő, valamint nincsen olyan szolgálati lakás, amit az Önkormányzat biztosítani tudna pl. óvodapedagógusok, orvosok, védőnők számára.	Fogorvosi/orvosi rendelő kialakítása, szolgálati lakás kialakítása
Települési rendezvények, humán szemléletformálás, mélyszegénységben élő gyermekek tanórán kívüli fejlesztése.	Helyi humán fejlesztések megvalósítása
Kevés a településen az ide látogatók száma.	Turisztikai fejlesztés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A városban működő civil szervezetek és alapítványok:

Barátság Nyugdíjas Klub
Búzavirág Nyugdíjas Klub
Rozmaring Nyugdíjas Klub
"BORÓKA" Mozgássérült Gyermekek Fejlesztéséért Alapítvány
Enyingi Városvédő-szépítő és Hagyományörző Társaság
"KABÓKAPUSZTA és KÖRNYÉKE LAKOSSÁGÁÉRT" Alapítvány
Enyingi Polgárőr Egyesület
Szirombontogató Alapítvány az Enyingi Óvodáért
Enying Városi Sportegyesület
Enying Város Testvérvárosi Kapcsolataiért Egyesület
"Török Bálint" Vadásztársaság
Enyingi Horgász Egyesület
Enyingi Keresztyén Ifjúsági Egyesület
Enyingi Polgárok Szövetsége
Herceg Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskoláért Alapítvány
Fejér Megyei Gazdakörök Szövetsége
Kabóka Lovas Sportegyesület
Enyingi Borkedvelők Rendje
Enyingi Öreghegyi Borbarát Klub

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat, a lehetőségeihez mérten támogatja a civil szerveződések, szervezetek tevékenységét, elősegíti a pályázatokon való részvételüket. A civil szerveződések, szervezetek részt vesznek, segítenek az önkormányzati, települési rendezvényeken.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen roma kisebbségi önkormányzat működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szerveződések, szervezetek tevékenységének elősegítése, a pályázatokon való részvételük támogatása.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- Interjú jelleggel szóbeli elbeszélgetés, adatkérés, adatgyűjtés, javaslat, véleménykérés.
 - Az önkormányzat a HEP IT összeállítása előtt fórumot hívott össze, melynek eredményeként állt össze a végleges, képviselő-testület elé terjeszthető dokumentum.
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- Az önkormányzat a HEP IT megvalósítása során több alkalommal össze fogja hívni a fórumot, mely a megvalósítás folyamatát fogja értékelni. Ha eltérést tapasztal akkor az cselekvési programot állít össze.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Feltárt probléma a megyei átlagot meghaladó, nagyobb arányú munkanélküliség a képzetlen társadalmi csoportokban, közfoglalkoztatásban bennragadók problémája. Intézkedés tartalma pontokba szedve: 1. Transzítfoglalkoztatási program indítása 2. Képzési és továbbképzési programok szervezése 3. Közfoglalkoztatás biztosítása a jövőben is (a képzettségnek, képességeknek megfelelő munka).	Transzítfoglalkoztatás és munkaerő-piaci integráció biztosítása
Gyermekek	A településrészekén nincsen a megnövekedett igényeket kielégítő játszótér.	Közterületi játszótér építése Balatonbozsokon és Alsótekeresen, valamint a Petőfi Parkban a Zöld Város projekt folytatásaként.
	Kossuth utcai és Vas Gereben utcai óvodák épülete elavult. A Bölcsőde épületének bővítése szükséges.	Óvodák és bölcsőde korszerűsítése
Idősek	-	-
Nők	Nők alacsonyabb részvétele a munkaerőpiacon, atipikus foglalkoztatási formák nem terjedtek el, család és karrier összehangolásának nehézségei. A nők életében a munka és a család összehangolása, a nők munkaerő-piaci helyzetének javítása e cél megvalósulásnak elősegítése tanácsadói, képzési és szolgáltatási kapacitásfejlesztéssel a helyi igényekhez igazított módon. Középtávú cél a munkáltatók és a munkavállalók helyi szintű együttműködésének javítása a család és a munka összeegyeztethetőségének érdekében, a magánélet és a munka összehangolását	Család és Karrier Pont létrehozása

	segítő támogató szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók és a velük együttműködő közösségek működési feltételeinek megteremtése. Hosszú távon cél az atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése, elterjesztése a részmunkán és a távmunkán kívül az önfoglalkoztatás, a bedolgozás, az egyszerűsített vagy alkalmi munka, a job sharing és a munkaerő-kölcsönzési formák, az új típusú munkaidő modellek népszerűsítésével és a bevezetés lehetőségének ismertetésével.	
Fogyatékkal élők	-	-
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás		
	Nincs kiépített bicikliút a Balaton irányába.	Térségi kerékpárút fejlesztés
	Nem lehet megfelelően átjutni Balatonbozsok belterületén a 64-es főúton a gyalogosok számára. Rosszak az utak és a járdák állapota a település területén.	Közlekedésbiztonsági beruházások, útfelújítás, járda felújítás
	A város egy részén nincs megoldva a csapadékvíz elvezetés. A város mélyebb pontjain a felgyülemlett víz és hordalék megreked, felsokasodik és elárasza a mélyebben fekvő részeket.	Csapadékvíz elvezetés.
	Alternatív vízforrások felkutatása, öntöző lehetőség kiépítése, színpad felújítás, köz WC.	Zöld város program folytatása
	Balatonbozsok Tornyos Iskola energetikai korszerűsítése, Polgármesteri Hivatal villamos energetikai korszerűsítése, közvilágítás korszerűsítése napelemes kandelláberekkel.	Energetikai korszerűsítés
	Nincs megfelelő fogorvosi rendelő, valamint nincsen olyan szolgálati lakás, amit az Önkormányzat biztosítani tudna pl. óvodapedagógusok, orvosok, védőnők számára.	Fogorvosi/orvosi rendelő kialakítása, szolgálati lakás kialakítása
	Települési rendezvények, humán szemléletformálás, mélyszegénységben élő gyermekek tanórán kívüli fejlesztése.	Helyi humán fejlesztések megvalósítása

	Kevés a településen az ide látogatók száma.	Turisztikai fejlesztés
--	---	------------------------

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol:

Fontos számunkra, hogy a romák és a mélyszegénységben élők helyzetén javítsunk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megfelelő fejlődését minden szinten.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök igényeire, védelmére, ellátásuk biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők önálló életviteléhez szükséges feltételek biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzelelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét megvalósításához mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma											
1	Térségi kerékpárút fejlesztés	Nincs kiépített bicikliút a Balaton irányába.	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Enying és Balaton kerékpárút kiépítése.	polgármester	2027. 05. 31. (hétfő)	Kerékpárút használatba vétele.	Hazai és uniós pénzügyi erőforrásból.	Hosszú táv.
2	Közlekedésbiztonsági beruházások, útfelújítás, járdafelújítás	Nem lehet megfelelően átjutni a belterületén a főúton a Rosszrak az utca felújítása. és a járdák állapota a település területén.	Biztonságos építés, könnyebb lejutás a kerékpárral közlekedőknek, turizmus fejlesztése.	Biztonságos közlekedés (pl. a 64-es biztonságos gyalogátkelőhely kialakítása). Közutak javítása.	Nemzeti Időügyi Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Közutakon a környezet megteremtése, integrálás.	polgármester	2027. 05. 31. (hétfő)	Kerékpárút használatba vétele.	EU pályázat és egyéb igénybe vehető pályázható pénzügyi erőforrás.	Hosszú táv.
3	Csapadékvíz elvezetés.	A város egy részén nincs megoldva a csapadékvíz elvezetés. A város fekvő pontjain a felgyülemlett víz hordalék felsokasodik és elárasza a mélyebben fekvő részeket.	A csapadékrendszer kiépítése, a mélyebben fekvő területeken a megkelettség csökkentése, az esőzés után kialakult pangást.	A csapadékrendszer kiépítése, a mélyebben fekvő területeken a megkelettség csökkentése, az esőzés után kialakult pangást.	Nemzeti Időügyi Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Megelőzés, elhárítás, élhető lakókörnyezet.	polgármester	2027. 05. 31. (hétfő)	Kerékpárút használatba vétele.	Uniós és hazai pénzügyi erőforrásból.	Hosszú táv.
4	Zöld város program/Alternatív felújítás	vízforrások öntözőparkok, kiépítése, karbantartása	Közüterületeken kialakított játszótérek karbantartása	Közüterületeken kialakított játszótérek karbantartása	Nemzeti Időügyi Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Megelőzés, elhárítás, élhető lakókörnyezet.	polgármester	2027. 05. 31. (hétfő)	Kerékpárút használatba vétele.	Uniós és hazai pénzügyi erőforrásból.	Hosszú táv.

			több rendezvény megtartásához.		„Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégiaenergetikai (2007-2032)	Balatonbózsok Iskola	Iskola épületének korszerűsítése, Polgármesteri villamos energetikai korszerűsítése, közvilágítás korszerűsítése napelemes kandelláberekkel.	rendszert korszerűsítése.	Hivatal energetikai	2027. 05. 31. (hétfő)	Unió és hazai pénzügyi erőforrások.	Hosszú távú.
5	Energetikai korszerűsítés	Balatonbózsok Iskola energetikai korszerűsítése, Polgármesteri villamos energetikai korszerűsítése, közvilágítás korszerűsítése napelemes kandelláberekkel.	Energetikai korszerűsítése.									
6	Fogorvosi/orvosi rendelő kialakítása, lakás szolgálati lakás, amit az Önkormányzat eszközök beszerzése. biztositani tudna pl. Szolgálati lakás kialakítása óvodapedagógusok, orvosok, védőnők orvosok, védőnők számára.	Nincs megfelelő fogorvosi rendelő, valamint nincs fogorvosi/orvosi rendelő szolgálati lakás, amit az Önkormányzat eszközök beszerzése. biztositani tudna pl. Szolgálati lakás kialakítása óvodapedagógusok, orvosok, védőnők orvosok, védőnők számára.	Megfelelő fogorvosi/orvosi rendelő kialakítása, amit az Önkormányzat eszközök beszerzése. biztositani tudna pl. Szolgálati lakás kialakítása óvodapedagógusok, orvosok, védőnők orvosok, védőnők számára.									
7	Helyi humán fejlesztések megvalósítása	Humán szemléletformálás, szervezése, kulturális mélyszegénységben élő gyermekek tanórán kívüli fejlesztése.	Humán szemléletformálás, szervezése, kulturális mélyszegénységben élő gyermekek tanórán kívüli fejlesztése, tanoda kialakítása.									
8	Turisztikai fejlesztés	Kevés a településen az ide látogatók száma.	Az enyingi Batthyány-kastély külső-belső felújítása, valamint a kastélyparknak, a kastélyt körülvevő zöld városnak, továbbá az Enyingi Cifrakerti Tanusodának és sportparknak látogatók körében népszerűsítése.									
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Tranzitfoglalkoztatás és munkaerő-piaci integráció biztosítása nagyobb munkanélküliség képzetlen állásukeresők csoportokban, közfoglalkoztatásban	Feltárt probléma a megyei meghaladó, résztvevők arányú nyílt munkaerőpiacra, a képzésben részesítésük, kapcsolódás a foglalkoztatási	ITS, költségvetés, Nők és Férfiak 1. program indítása 2. Képzési és továbbképzési programok szervezése 3. Képzésbiztosítás a jövőben is (a képzettségeknek,	polgármester	2027. 05. 31. (hétfő)	Az intézkedés utolsó lépésének megvalósulása 2020.12.31.	Növekvő látogatók száma pénzügyi a településen.	Unió és hazai pénzügyi erőforrások.	Unió és hazai pénzügyi erőforrások.	Unió és hazai pénzügyi erőforrások.	Unió és hazai pénzügyi erőforrások.	Unió és hazai pénzügyi erőforrások.

		benragadók problémája.paktumhoz, az érintettek tartalmaként				képességeknek megfelelő munka)		hogyan a mutató nem növekedjen.		
		Intézkedés tartalmaként								
		szervezés, pályázati								
		források figyelése és								
		program indítása								
		2.kihasználása,								
		Képzési és továbbképzési								
		közfoglalkoztatás bővítése								
		programok szervezése 3.(minden időtáblában								
		Közfoglalkoztatás								
		biztosítása a jövőben is (a								
		képzettségnek, megfelelő								
		munka).								
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Köztérületi játszótér	A településrészen	A településen biztosítani a							
	építése	nincsen a megnövekedett gyermekek	igényeket kielégítő célcsoportjának, a							
	Balatonbozson	igényeket kielégítő célcsoportjának, a	gyermekek biztonságos, megfelelő							
	Alsótekeresen,	játsszótér.	játsszótér.							
	valamint a Petőfi									
	Parkban a Zöld Város									
	projekt									
	folytatásaként.									
2	Óvodák és bölcsőde	Kossuth utcai és Vas	Korszerűsítés, külső-belső							
	korszerűsítése	Gereben utcai óvodák felújítás, átalakítás, külső	épülete elavult. A eszközök beszerzése,							
		Bölcsőde épületének bővítés.	Bővítése szükséges.							
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Család és Karrier	Nők	alacsonyabb	A nők életében a munka és költségvetés,						
	Pont létrehozása	részvétele	aa család összehangolása, a	Foglalkoztatási						
		munkaerőpiacon, atipikus	munkaerő-piaci	Stratégia						
		foglalkoztatási formák	helyzetének javítása e cél							
		nem terjedtek el, család és	megvalósulásnak							
		karrier összehangolásának	elősegítése	tanácsadói,						
		nehézségei. A nők életében	képzési és szolgáltatási							
		a munka és a család	kapacitásfejlesztéssel	a						
		összehangolása, a nők	helyi igényekhez igazított							
		munkaerő-piaci	módon. Középtávú cél a							
		helyzetének javítása e cél	munkáltatók és a							
		megvalósulásnak	munkavállalók helyi szintű							
		elősegítése	tanácsadói, együttműködésének							
		képzési és szolgáltatási	javítása a család és a							
		kapacitásfejlesztéssel	a munka							
		helyi igényekhez igazított	összegegyeztetettségének							

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

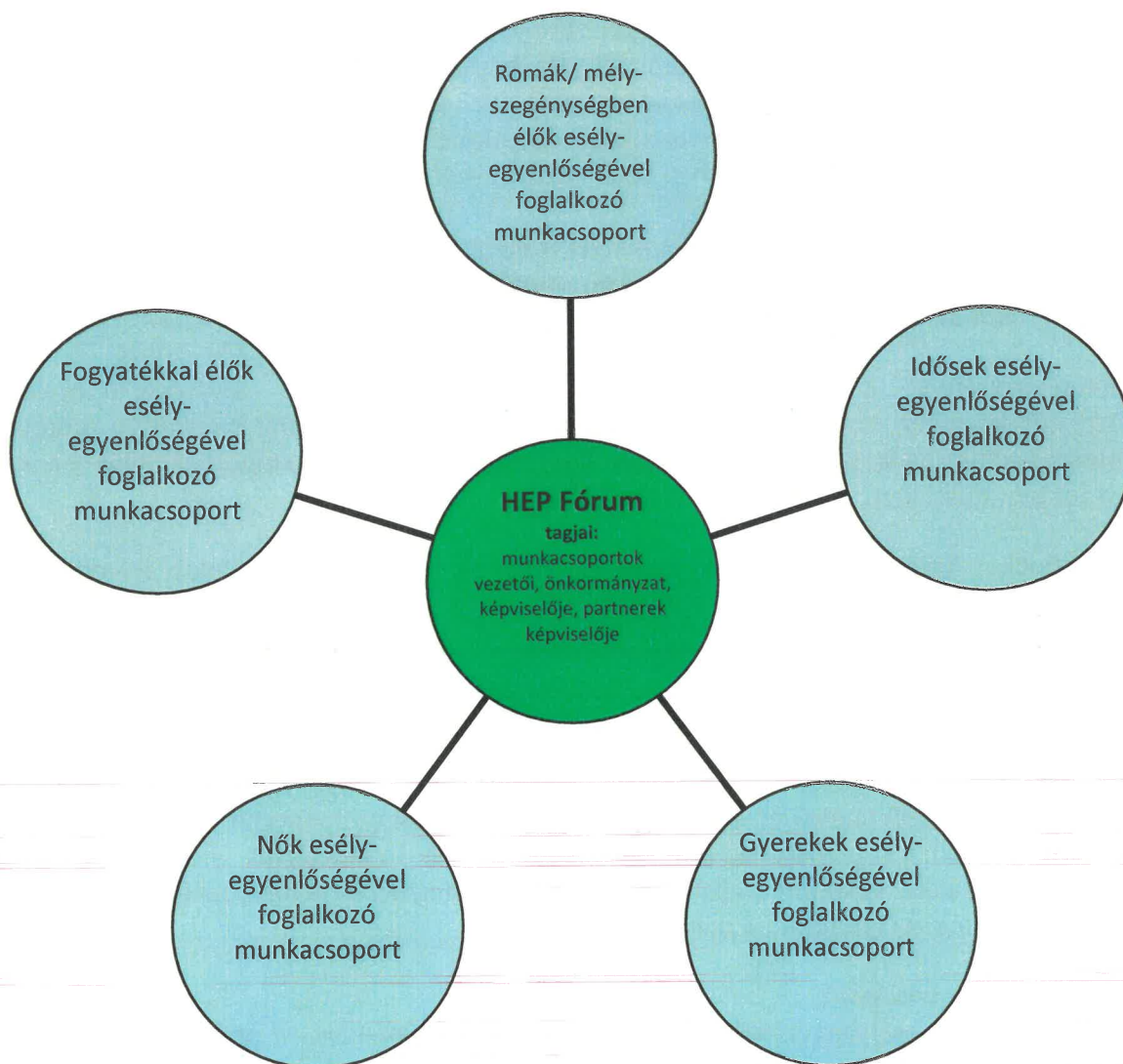
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Az Enying város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Enying Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 166/2023 (VI.21.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum 2023.06.22.

Aláírás